ԹԻ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4 — 5/17 ՓԵՏՐՎԱՐ 1898 — 26 ՐԱՄԱԶԱՆ 1315 — ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ

در علیده غلطه‌ده (ماسیس) غزتهسی اداره‌خانه‌سنه

Նամակ կամ որ եւ իցէ գրութիւն պէտք է ուղղել
ՄԱՍԻՍ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
Կ. ՊՈԼԻՍ, Գալաթիա, Նորատունկեան խան

Les annonces sont reçues
à la Direction du Journal "MASSIS"
Galata, CONSTANTINOPLE.

ՄԱՍԻՍ

ՕՐԱԹԵՐԹ
Քաղաքական եւ Ազգային

ԳԻՆԸ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար տարեկան. 140 Ղրշ.
» » » » վեցամսեայ. 70 »
» » » » եռամսեայ. 40 »
Օտար երկիրներու համար տարեկան. 40 Ֆրանկ
Դրամի փոխարէն փոստային վաւ. կ'ընդունուի, 115 դրուշի տուրք 100 դրուշի հաշուով:
Տեղական ոչ-օրինաւոր ծանուցմունքը բաժանորդներու համար տողը 1 դրուշ. դիմել ուղղակի խմբագրատուն:

20 ՓԱՐԱ

ԲԱՐԵՐԱՐԸ

Երբոր միջին վերջին վարկեանը լաւ մը կշռացաւ ու յղփացաւ այս հարստութիւնը ու իմիջիրեն սուգեց թէ ո եւ է վայրկեան չէր մոռցած իր ծեր անատակի կեանքին մէջ, այս անթիւ ոսկիները ինչ ընելիքին վրայ խորհեցաւ:

Անհնատարիմ կնոջ մը պէս, որ իր չսիրած էրկանը մահաբերձին՝ տօնի, ցնծութեան պատրաստութիւններ կը տեսնէ, կը զգայ որ իր դեղին ոսկիներն ալ կը խլտէին, կը շարժէին, անսովոր ձայներ կը հանէին սնուցիչին մէջէն: Իր մահուան անկողնէն որոշ կերպով կը լսէր անոնց ըմբոստ մեծարը խշտրմը:

Ու ճիգ մը ըրաւ, ճնազանդութեան գեղացոյն փորձ մը ուզելու համար անոնցմէ, եւ իր պլպլացող մէտին տարտամ լոյսովը՝ փնտռեց հանելի բանը, վերջինը, զոր կրնար սիկսիպել դեռ այս հարստութեան օգնութիւնէն, հրամեցի անոյշ խօսք զոր պաշտեցեալ կնոջ մը երթուղիէն կը պահանջէս:

Այն ատեն տարօրինակը, անհաւատալի պատահեցաւ. սա հնարամիտ ու կենցաղասէր մարդը, որ ամէն բանէ օգուտ մը հանելու մէջ իր նմանը չէր ունեցած այսքան տարի, շուարած մնաց, ապիկար ու անկարող զգաւ ինքզինքը հանոյք մը ձեռք ձգելու՝ իր ձեռքին տակ եղած անագին դրամներէն:

Իր հինցած, փնացած սատանան ոեւէ համադամ չէր կրնար մարել. իր ջրռսած, թունաւորուած արիւնը ոեւէ բորբոքումի անընդունակ էր ա՛լ. իր պարտաւոր եւ թուլցած ջիղերը հիմայ օրհասական ժամին պրկումովը կը գալարուէին, նուազարանի մը մաշած թելին պէս որոն կոտրիլը՝ բութակին անգամ մըն ալ դաւնալուն կը նայի:

Այս անկարողութեան խոստովանութիւնը խեղճ գլխէն տարաբախտի սեւեակին պատէն նախ փափաքմ մը, յետոյ ատմուկ մը կը թափանցէր, կու զար նեղս եւ վերահաս մահուան երկիւղէն սքանչած լողութիւնը՝ այդ ատմուկին մէջ իր ժառանգորդներուն ձայնը նանչցաւ:

Ու յանկարծ լոյս մը ծագեցաւ մահուան առհասիրով գրաւուած այս մտքին խորը. իր չար մարդու բնագրը մէկէն արթնցաւ. վերջին ուազակութեան, կողոպուտի մը խորհուրդը իր նեխած ու ողորմելի մարմինը զրզեց ոտքէն մինչեւ գլուխ. ուրախութեան սարսուռ մը վազեց իր մորթին վրայ, խորտակին պէս որ զարշ ու անշարժ լինի մը մոկեբեւոյթին վրայ կը թոչի:

Եպիսկոպոս, քահանայ ու բաղդական ուզեց իր հոգը որոնք փութացին եկան. ան ատեն հանդիսաւոր ու արտաքուստ ձայնով մը, զոր Սրբազանը վերջին իր դամբանականին մէջ յիշեցուց, կտակը բրաւ ու բոլոր հարստութիւնը, որ ա՛լ իրը չէր, եկեղեցիին ձգեց:

Գ. Զօհրապ

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ԲՐՈՆԻԿ

Առողջաբանութիւն եւ Ամուսնալուծութիւն:— Ամուսնալուծութեան եւ անձնասպանութեան զարմանալի եղբայրակցութիւնը:— Ազգաբնակութիւնը իբր ծնող այս երկու սերս մտերմութեանց եւ չարիքներու մեծագոյնը:— Առողջապահիկ պարզ դարման ամուսնալուծութեան:— Վինսկոպրեսական տեղեկութիւններ:

*Այս օրերս ամուսնալուծութիւն բառը այնչափ հեղեղուեցաւ լրագիրներու էջերուն մէջ, և խնդիրը այնչափ տեղեկացաւ որ Տոքթ. Ժիլ Բօշարի Առողջաբանական Հոգեբէժշկութիւնը թղթատած միջոցիս, ժողովրդագրութեան (démographie) գլխուն մէջ, զոր գրած է Տոքթ. Ժաք Պերթիյոն, յանկարծ ամուսնալուծութեան հատուած մը աչքիս զարնելով, ուշադրութիւնս դրաւեց և կարդալ սկսայ։ Բայց ինչ կարդա՛մ ազէկ... թէ ամուսնալուծութիւնը քրիստոնեայ երկիրներու մէջ մեծ մասամբ մոքի խոտորում մըն է և անձնասպանութեան հետ սերտ յարաբերութիւն ունենալով կատարելապէս միւնոյն պայմաններուն ենթակայ է. թէ ամուսնակցութիւնը կապը խզելու համար օրէնքին ընծայած աւելի կամ նուազ դիւրութիւնները բացարձակապէս ո՛և է ազդեցութիւն չունին ամուսնալուծութեանց և ամուսնական բաժանմանց (séparation de corps) վրայ։ Ուստի կրկնութեանց տեղի չմնալու համար առաջ նախընթաց էջերուն անձնասպանութեան հատուածը աչքէ անցնելու է եղեր...։ Քիչ մնաց որ գիրքը պիտի գոցէի, բայց լուսագոյն սեպեցի աւելի ետ չդառնալ և առայժմ սաչափը դիտալ թէ խնդրին սկզբնապատճառը ա՛ն անիծեալ ալգողոլը կամ օղին է եղեր, որ մարդուն խելքը կ'առնէ գլխէն և անգամ մը որ խելքը թռաւ, մարդ ազատ է ամուսինը ծեծելու, ամուսնէն զատուելու, ինքզինքը կախելու, թունաւորելու, հոլը նետելու, ևն. Իսկոյն խնդրին լուծումն ալ արագապէս դրաքիս առջեւ պարզուեցաւ։ Քանի որ չարիքներու պատճառը ալգողոլն է, ինչ հարկ կայ ուրեմն թերթերուն մէջ ամուսնալուծութեան վրայ սիւնակներ լեցնելու. պարզապէս ա՛ն տեսակ յարդոր մը տալ բաւական է. ներկուքէն մէկը, բարեկա՛մ.կա՛մ օղին ձգէ կամ ինքզինքդ հոը նետէ. ամուսինդ ձրդելով դարման մը չես կարող գտնել վիճակիդ. երջանկութիւնդ վերստին եկու երկու պայմաններուն մէջ է. օղիդ գաւաթը չպարպած լաւ մը մտածէ և ո՛ր եղանակը որ բանիդ կու գայ զայն իւրոյդ դիր առանց վարանելու։»

Ահա՛ ամուսնալուծութիւնը և ամուսնալուծական օրէնքի մը պէտքը բառնալու պարզ և կտրուկ ճամբայ մը...։

* * *

Դանք հիմա անձնասպանութեան խնդրին։ Եւրոպայի երեք երկիրներուն, Սաքսոնիոյ, Տանիմարգայի և Զուիցերիոյ մէջ, անձնասպանութիւնները ամէնէն շատ տեղի կ'ունենան։ Ասոնցմէ եռաքը կու գան գերմանական երկիրները, յետոյ Ֆրանսա, Պելճիգա, Շուէտ և Նորվէկիա և ամէնէն ալ եռաքը Անղլիա (հակառակ կարծուածին), Իտալիա, Սպանիա և Սլաւ երկիրները։ Եթէ խնամով սերտուի անձնասպանութեան վիճակագրութիւնը, յստակօրէն պիտի տեսնուի տեղին ազդեցութիւնը այս մուռոր խնդրոյն յաճախութեան վրայ։ Այս տեսակէտով, անձնասպանութիւնները աւելի յաճախ տեղի կ'ունենան բրոտեստանական կամ կալվինական երկիրներու մէջ. ընդհանրապէս քաղաքներու մէջ գիւղերէն կրկնապատիկ թիւով աւելի կը պատահին։ Անձնասպանութեան դիմողներն են ասոնցմանաքար նաև զորաւորները, վաճառականները և ազատական արուեստներու պարապողներ։ Ամառը աւելի անձնասպանութիւն կայ քան թէ ձմեռը։ Երկուշաբթի և երեքշաբթի (աւուրք արբեցութեան) աւելի քան ուրբաթ և շաբաթ (աւուրք շաբաթականի). առաւօտուն աւելի, քան թէ ցորեկը կամ գիշերը։

Անձնասպանութեան տեղի տուող շարժառիթներուն վիճակագրութիւնը ցոյց կու տայ թէ անձնասպանութեանց անմիջական պատճառը (վիշտ, խղճի լայլայ, սէր, ևն.) պատահական է և հետեւաբար քիչ կարեւորութիւն ունի։

Դիտելէ նոյն պարագաներուն մէջ կը պատահին ամուսնալուծութիւններն ալ։ Այն ամէն պատճառները որ կէս յիմարութեան կը նպաստեն, միանգամայն կը նպաստեն անձնասպանութեան և ամուսնալուծութեան։

Եւրոպայի զանազան երկիրներուն մէջ անձնասպանութեան և ամուսնալուծութեան հետեւեալ բաղդատական ցուցակը մեր ըսածին զօրաւոր ապացոյց մըն է։ Այս վիճակագրութիւնը մէկ տարուան համար հաշուուած է ամուսնալուծմանց համար հարիւր հազար անձի վրայ և անձնասպանութեանց համար մէկ միլիոն.

	Անձնասպ.	Ամուսնալուծ
Նորվէկիա	2,50	69
Անգլիա	6	75
Իտալիա	13	45
Պելճիգա	23	100
Շուէտ	27	92
Ֆրանսա	30	180
Պատէն	32	198
Սաքսոնիա	145	392
Տանիմարքա	174	251
Զուիցերիա	262	23)

Այսպէս, ամուսնալուծման և անձնասպանութեան, ինչպէս նաեւ ալգողոլականութեան վիճակագրութիւնները սերտ յարաբերութիւններ ունին իրենց մէջ։ Ամուսնալուծութեանց յաճախութիւնը կը հպատակի հետեւեալ օրէնքին, որ շատ տարօրինակ է և բացառութիւն չունի. Այն ազգն պատանդներուն դէմ որ անյնասպանութիւնը յաճախ կը պատահի, ամուսնալուծութիւնն ալ յաճախակի է։ Այն ամէն պայմաններուն մէջ որ անյնասպանութիւնը էն կը պակսի, ամուսնալուծութիւնն ալ հազուագիւտ է։ Տոքթ. Պերթիյոնի կարծիքով այս իրողութեան պատճառը այն է որ ամուսնալուծութիւնն ու անձնասպանութիւնը հետեւանք են երկուքն ալ մասին խանդարման մը։ Դարձեալ նոյն Տոքթերը դիտել կուտայ թէ անձնասպանութիւնը աշխարհի ամէն մասերուն մէջ ադեցուլ վրայ է, բացի Նորվէկիայէն, ուր արբեցութիւնը կը նուազի և մասաւոր վիճակն ալ կը բարւոքի։

* * *

Քիչը խօսելու համար, ամուսնալուծութեան՝ անձնասպանութեան և ալգողոլամոլութեան հետ ունեցած սերտ առնչութիւնները չկարդացած, ամուսնալուծական խնդրին լուծումը աւելի պարզ կը թուէր ինձ և բանաւոր կը նկատէի ամուսնալուծութեան օրէնքի մը պէտքը մեր մէջ ալ, որով հետեւ եթէ ամուսնութիւնը լուծ մը չէ կամ տանելի լուծ մըն է, լուծ կ'ըլլայ և անտանելի լուծ երբեմն, եթէ անբարոյական ըլլայ. մինչդեռ եթէ լուծելի ըլլալու կար լուսիմիւնը կենայ, ամուսնութիւնը աւելի մատչելի և աւելի արարողական կ'ունենայ ըլլալ. ինչ որ ալ բաւի, ամուսնութիւնը անհատ մը համար անծանօթին է։ Այդ անծանօթին դէմն ներս մտնելէ առաջ մարդ անձնապաշտպանութեան միջոց մը ունենալու է ձեռքը ի հարկին գործածելու համար զայն։ Ամուսնութեան մէջ այդ միջոցը, ա՛յդ սպառիչը կամ դէնքը ամուսնալուծական օրէնքն է։

Բայց քանի որ վիճակագրութիւնը ցոյց կուտայ թէ ոճիր, անձնասպանութիւն և ամուսնական բաժանումի իրարու հետ սերտ յարաբերութիւններ ունին, թէ մեծ մասամբ մասին խոտորման արդիւնք են, թէ այդ մասին ալգողոլը մեծ դեր կը խաղայ, պէտք է մտայնն անկարգութեանց պատճառներն ալ հետազօտել, և ալգողոլամոլութիւնը չարիքներուն մեծագոյն պատճառն ըլլալով, հարկ է մեծ պայքար մը մղել անոր դէմ։

Բարեկամ մը կ'ըսէ ինձ.

«—Բայց Տոքթոր, այդ ժողովրդագրական վիճակագրութեանց հետեւութիւնները և վճիռները ընդունելով հանդերձ, իմ խղճին համաձայն է որ միշտ պէտք կայ ամուսնալուծական օրէնք մը հաստատելու։— Այո՛, շատ իրաւացի է ձեր համոզումը, և ես ալ այսպէս կը կարծեմ։»

Ուրիշ բարեկամ մը կ'ըսէ.

«—Բայց Տոքթոր, քանի որ ժողովրդագրական վիճակագրութիւնները կը վճռեն թէ ամուսնալուծական օրէնքը ո և է ներգործութիւն չունի ամուսնական բաժանումի վրայ, ի՞նչ հարկ կայ ամուսնալուծական օրէնքը չունենալու. պարապ յոգնութիւն մը եղած պիտի ըլլայ, մասնաւոր որ ըստ վիճակագրութեան, գիրքը ձգող ամուսիններ միշտ պիտի գտնուին և անոնք ալ եթէ ոչ կասարեալ՝ գէթ կէս յիմարները ըլլալով, պէտք չէ հրաման տալ անոնց կրկին ամուսնանալուն։—Այդ մասին կատարելապէս համաձայն եմ ձեզ։»

ՏՈՔԹ. Ե. ՄԱՍԻԱ

ԷՆԿԻՒՐԻԷՆ ՆԱՄԱԿ

Էնկիւրիի ազգայիններուն համար վերջացող տարուան ամենակարեւոր եղելութիւնն է Վանքին մէջ Որբանոցի մը շինութիւնը։ Այս Որբանոցին համար ասկէ և շրջակայ քաղաքներէ հաւաքուած դրամին գումարը 400 ոսկի մօտեցաւ՝ մրայն Առաջ. Փոխանորդ Տ. Տաճատ Մ. Վարդ. Ջանքով և նախաձեռնութեամբ։ Այս գրամին գլխէն ամբողջը ծախսուած է մրայն Որբանոցին շինութեան և որբերուն անդրաժեշտ պէտքերուն համար, և տակաւին չենքին պակաս մասերը և ներքին անդրաժեշտ կահաւորումը կատարելու համար 100 ոսկի պէտք մը կայ. Ապագրուած 14 որբերը եկան, եօթը Կիւրինէն, վեցը Տարենտէն և մէկը Տրապիզոնէն. առ այժմ ստանք միայն մէկ դասատուի տկարութեան յանձնուած են և կը պատրաստուին Վանքին անհնարներուն մէջ։

Ազգային վարժարանի նիւթական վիճակը և մատակարարութիւնն ալ Որբանոցէն շատ չի տարբերիր. վարժարանին ամսական ծախքերը գոցելու չափ հասոյթներ չգտանուեցան, հետեւաբար դասատուներու ամսականները կանոնաւորապէս չեն կրնար վճարուիլ. դեռ մինչեւ մատ օրեր վարժարանը երբեմն առանց կրակի մնալով՝ աշակերտները և դասատուները ցուրտէն կը սասկին, բայց հիմա Վանքին չորցած ծառերը կարտուելով կը վառուին։ Ուստի, Խարհուրդը ամսական 11 ոսկի եկեղեցաքով մը կը կառավարէր զպրոցը. բայց այդ ծախքին՝ համապատասխանող հասոյթներ գտնել կարելի չըլլալով, Թաղ. Խարհուրդը վերջերս յանձն առաւ ամսական 6 օսմ ոսկիի եկեղեցաքով մը զպրոցը վարել։

Պոլսոյ և ուրիշ թեմերու նման հոս մենք ալ ունինք սաժմանակեայ Թաղ. Խարհուրդի մը խնդիրը։ Առաջն. Փոխանորդ Հօր գալէն ի վեր սաժմանակեայ Թաղ. Խարհուրդ մը կազմուեցաւ՝ ցնոր տնօրինութիւն։ Եթէ դժուար սեպուած բան մը կայ՝ այն ալ մինչեւ հիմա զործադրելը կարելի չեղած ազգային տուրքի խնդիրն էր. վերջացող տարին մէջ նոր մարդահամար մը կատարուելով՝ ազգային տուրքի գանձման համար պէտք եղած ցուցակը պատրաստուեցաւ, ինչ որ պարտադրիչ պիտի ըլլայ. նաև Վիճակին համար, ուստի զործադրութիւնը կը սպասենք նոր տարին սկիզբէն։

Հայ հոգեվարչականաց կրթական զործը Ֆրէյներու յանձնուած է։ Քանի մը չաբաթ առաջ Սուրբ Կղեմես եկեղեցւոյն մէջ մասնաւոր Նախակրթարան մը բացուեցաւ 14 տարեկանէն վար միայն 35 տղոց համար՝ Գերապայծառ Յովհաննէս Եպիսկոպոսի թոյլտուութեամբ։

Հայ բաղաքականը հիմայ ազդեցութիւն չունենալով, Տ. Տաճատ Առաջնորդ Հօր դիմեցին պաշտօնական գրով մը՝ խնդրելով որ եկեղեցապատկան կալուածներին մէկուն և կամ ազգային վարժարանին մէջ առժամանակեայ կիրակի անկիւն մը շնորհուի, միայն կիրակնօրեայ պաշտամունքի համար։ Այս խնդիրը Առաջնորդական Փոխանորդ Հօր նախագահութեամբ կազմուած Բաղաքական Ժողովին խորհրդածութեան նիւթ ըլլալէ ետքը, մերժուեցաւ։

ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԶՐՈՅՑՆԵՐ

Վանքի մը միաբաններէն մէկը իրեն դէմ եղած անիրաւութեան մը նեղանալով կը մտադրէ հեռանալ. բայց երբ քանի մը քարընկեց կը գտնուի, իր բարեկամներ կը վանդէ և քանի հոգիի դէմ կը վանդէ ալ՝ «չեմ դար» ըսելով նորս կը մնայ։

* * *

Կին մը գեղեցիկ կար կարած սատեն սատեղը կը սահի ջուրը կ'ինայ. կինը խսկոյն տուն կը վազէ և խոշոր սաեղով մը ետ դառնալով դերձանով մը զայն ջուրը կ'ինջնցէ ըսելով. «տէ՛, պատրաստ ձեռքէն բռնէ ու վեր ելիր»։

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ (4)

ԽԱՉԱՏՈՒՐ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

Երկու ամիսի չափ կը մնայ խաղաղութեան սրբանուէր քաղաքը՝ մասնակցելով եկեղեցական արարողութեանց, համբուրելով նուիրական վայրերը, համբուրուելով անոնցմէ և աչքին ճարին դրոշմ առնելով կապոյտ վէտերը, կը դառնայ Պոլիս։

Թաղին քարոզիչ Աստուածատուր Եպիսկոպոսին բաւական ատեն սարկաւագութիւն ալ կ'ընէ Խ. Պարտիզպանեանի հետ, և ուրար անգամ կ'առնէ։ Թերեւս երիտասարդական երկիւղած եռանդ մը մղէր զինքը աւելի անդին՝ մինչեւ վարդապետութիւն. բայց եպիսկոպոսին խիստ բնաւորութիւնը և բարեկամներու յորդորը կ'անհամոզեն զինքը, և խոյս կու տայ խորանէն։ Այդ տարօրինակ եպիսկոպոսին դեղութեանց դէմ ոմն մը պահած էր Միսաքեան. այդ ոմը կը զոհանայ օր մը զուարճալի դիպուածով։ Բարոզ պիտի տար Սրբազանը հետաքրքրական նիւթի մը վրայ.—Թէ ի՛նչ էր Ադամի ճաշակած պտուղը։ Սովորութիւն ունէր քարոզը չափազանցեալ շարժուածներով համեմելու ու գաւազանաճաճ բացագանչութիւններով ահաբեկել իր ունկնդիրները, որոնք շատ ալ կը խրտչէին իրմէն։ Լուսաբարը խորամանկութեամբ նոյն օրը աւագ խորանին կանթեղը վեր չառնէր. եպիսկոպոսն ալ ճրագ կանթեղին ներքեւ կանգնած՝ կը սկսի բացագանչել ու պատասխանել թէ ի՛նչ էր Ադամայ կերած պտուղը.— խնձո՛ր.— ո՛չ. — ընկո՞յզ. — ո՛չ.— եռ՞ւտ.—ո՛չ.—խաղո՞ղ.—ո՛չ. կապա ի՞նչ էր (և յաստկարօ չեշտակի գաւազանը վեր առնելով կը զարնէ կանթեղին). Նոյն հետայոտ կանթեղն է կը դառնայ և ղեսուտաւորեալ եպիսկոպոսը ամի բերան վերէն վար կ'օծանի ձէթով։ Լսո ոմանց այսպէս անրոյ կը մնայ դարձալ ազատական պատուին խնդիրը։ բայց վրէժը Մրսաքեանին, որ դասը կեցած էր Պարտիզպանեանին հետ, կը լուծուի։ Ինք իսկ զրի առած է այս դիպուածը կոկիկ մանրամասնի մը մէջ։ շատ հաճոյ ո ճաշ մը։

Բան և հինգ տարեկանին ալ դէն տիրած էր կատարելապէս հին հայերէնին ու առած իտալականն տարբերը, որ այն ատեն արդի ֆրանսերէնին տեղը կը բռնէր՝ լրիւ եւրոպական լեզու։ Բանասեղծի համբաւը ազատ մուտք մը տուած էր իրեն՝ հարուստ բանասէրներու տուները, իր համով կատակները խօսելու համարձակութիւն մը ժամանակին ամիրայական խստութեան հակառակ։ Մէկ կողմէն կը դասախօսէր՝ միւս կողմէն կը կարդար կը քերթէր, և սկսած էր քրմիլել ժամանակին անձկամիտ հայկաբաններուն ամուլ մէջտեղն դէմ, իր ըսածին նայելով՝ ինք եղած էր առաջին անգամ ըղդարը Ցովհան Կաթողիկոսի և նմաններուն ճապաղ ոճին դէմ, և յաղոդած էր ամէնէն ազդեցիկ շրջանակներու մէջ՝ բերել միտքերը Աստուածաշունչի, Եղնիկի, Ոսկեբերանի պարզ ու գիտնական ոճին, որով գրած է նոյն ատեանները տպագրուած Տերոյենցի Ընդ-հանուր Հայերէն Դպրոցական անունով քերականութեան կարովի ու կոկիկ յառաջաբանը։ (*)

Կը գրէր արձակի դիւրութեամբ յանդաւոր (և միշտ յանդաւոր) ոտանաւորներ, երգեր, ուղերձներ, որոնց գլխաւորն է Աղաւնի Սահմանոս Պարտիզպանին ձօնուած տարը։ Պատմական գիրքերու մէջ իր ամենասիրելին եղած է Պլուտարքոսի Զոգեկոչները, զոր ծերազէտ հիւանդ հանգամանքներուն մէջ թարգմանեց։ Ամենայն հաստատութեամբ կարելի է ասել թէ Պլուտարքոսի Զոգեկոչները՝

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԴԷՊԵՐԸ ԻՏԱԼԻՈՅ ՄԷՋ

Արտաքին քաղաքականութեան խնդիրները կարծես Իտալիոյ համար դոյութիւն չունին. ներքին դժուարութեանց մէջ խորասուզուած՝ իտալական կառավարութիւնը կը խորհի միայն վերահաս կարօտութեան ճիրաններէն ազատել ժողովուրդը, մաքսային և երկաթային զանազան տնօրինութիւններ ընելով. Անցեալ շաբթու խիստ շահեկան վիճաբանութիւն մը տեղի ունեցաւ նախկին նախարարապետ Պ. Ճիոլիթթիի և երեւմուտքի նախարար Պ. Լուզզաթիի միջեւ։ Առաջինը չի կարծեր որ Պ. Լուզզաթիի խրախուսիչ ծրագիրները իրականութիւն գտնեն երբեք, չի հաւատար որ Իտալիոյ ներկայ չքաւորութեան առջև հասոյթներու առաւելութիւնը՝ ինչպէս որ կը կարծէ Պ. Լուզզաթի՝ կարեւորութիւն ունենայ երկրին համար։ Պ. Ճիոլիթթի երկար ճառ մը խօսելով պարզեց իր ներքին քաղաքականութեան դաւանանքը։ Պէտք է, ըսաւ, աղքատ և միջակ դասակարգերուն բեռը թեթեւցնել, և ասոր միակ միջոցն է եկամուտի վրայ տուրք հաստատել։ Պ. Լուզզաթի հակառակեցաւ այս հնարքին դէմ զանազան առարկութիւններ ընելով, որոնց ամէնէն զօրաւորը ամէնէն հասարակն է, այսինքն անարդարութիւն կը նկատուի աղքատներուն բնական բեռը անպատճառ հարուստներուն շալակը հանել. սա միակ արամաբանութեամբ թէ իւնացական, ընտծին կարողութեանց առաւելութիւնը բնաւ յանցանք մը չէ հարուստներուն համար։ Փաստ որ ներկայ ընկերութիւնը վայելցած է տգնուաւորական հին պատուերը, և հիմակուան հարուստները հին առանձնաշնորհեալները կամ անգլիացի լորտերը չեն, այլ կամ ճակտի քրտինքով վաստկող քաղաքացիներ, կամ բաղդին բերմամբ չահողներ, բան մը՝ որ կրնայ պատահիլ ամէնուն։

Բայց չի կարծուիր թէ Ֆրանսական խորհրդարանին մէջ ընդունելութիւն չգտնող առաջարկ մը յաջողի իտալական խորհրդարանին մէջ։ Եկամուտի տուրքը բոլոր արժատական, ընկերվարական, ծայրայեղ ձախակողմեաններու խեղան է ամէն երկիրներու մէջ։ Իտալական երեւմուտքի նախարարին յայտարարութիւնները հաճութեամբ ընդունուեցան խորհրդարանին մեծամասնութենէն։ Պ. Ճիոլիթթի ժողովոնցաց, և հասկցուց թէ իր քաղաքականութեան յայտագիրը պիտի ըլլայ միշտ եկամուտքի տուրքը, եւ եր երբեք իշխանութեան գլուխ անցնի։

Ներքին քաղաքականութեան դժուարութիւնները հետզհետէ կ'աւելնան այդ երկրին մէջ, և այս պատճառաւ արտաքին քաղաքականութեան համար շատ զգուշաւոր ընթացքի մը կը հետեւի, որուն ոմանք չեզոքութիւն անունը կուտան։ Եւ քաղաքագէտները զարմանքով կը դիտեն թէ ժամանակէ մը ի վեր Վիլհելմ կայսր իր միջազգային քաղաքականութեան սովորական ճառերուն մէջ իտալական նիրկակցութիւնը մոռնալու երեւոյթ մը ունի։ Բիչ անգամ կը յիշէ նիրկակից Աւստրիան, դրեթէ բնաւ Իտալիան։ Վասն զի հոս պէտք է դիտել տալ թէ Իտալիոյ մէջ քաղաքական մեծ և կարեւոր կուսակցութիւն մը կայ որ յդնեան է նիրկակցութեան դրութենէն և անոր յարակից անառանելի բեռներէն։ Իտալիա Պրազարքի բացած փոսին մէջ ինչպէս անխոհեմութիւնը ունեցաւ, կը գտնեն կարգ մը լուրջ օրաթերթեր։ Մեծ Պետութեանց շաչքին մէջ երեւնալու ցուցամոլութիւնը հապէական արշաւանքի մը գահավէժ գործողութեանց վտանգ՝ պատճառ եղաւ որ Իտալիա անկարող դտնուեցաւ ներքին բարդաւաճման մը նպաստելու։ Վիքթոր Էմանուէլի թագաւորութեան առաջին տարիներէն սկսեալ Իտալիոյ գեղացիներուն վիճակը շատ դէշ էր ապրուստի տեսակէտով։ Այդ գեղեցիկ երկրին թագաւորութիւնը ձեւացնող հայրենասէրները անոր կազմութենէն անմիջապէս վերջ կը փափաքէին ձեռնարկել ներքին կազմակերպութեան գործին։ բայց անոնց անմիջական յաջողները շատ շուտով մոռցան երկրին համար այդ բարերար քաղաքականութիւնը և մեծամտութեանց նուիրեցին իրենց կորովի ջանքերը։ Այս վերջինները դասակարգին մարմնացումն եղաւ Պ. Բրիսպի, որուն տեսնը լսելի իսկ շատ ծանր կուգայ հիմա Իտալիոյ մէջ, ամէն անգամ որ հապէական երկրին մէջ Իտալիոյ կրած արկածները ամենափոքր յիշատակ մը կը ձգեն։

Կելեւի թէ Բրիսպի և իր յաջակցող դաղափարները միանգամ ընդմիշտ դադրած են իտալական քաղաքականութեան վարիչ ոգին ըլլալէ։ Ամէն ժամանակէ աւելի խորհրդարանն ու ծերակոյտը անձնատուր եղած են ներքին օրինաղծերուն վիճաբանութեան։ Բայց հիմա այդ երկրին միակ բաղձանքն է վերջացած տեսնել այն ահեղ չքաւորութիւնը որ կը տիրէ հոն, մանաւանդ Սիկիլիոյ մէջ։ Ցի Բուտինի մարքիզին դահլիճը հետզհետէ օդուտ կը քաղէ ամէն առիթէ՝ պակսեցնելու համար այն վարկը, զոր տարուէ տարի պիտի յատկացնէ Լիբիայի գաղթականութեան, որուն կեդրոնավայրն է Մասուա։

Պ.Պ. Լուզզաթիի և Ճիոլիթթիի վիճաբանութիւնները տրատապլով, Իտալիոյ զարդացման նպաստաւոր թերթերը կաւելցնեն թէ հիմա Իտալիա կ'զգուշանէ իր ճշմարիտ շահերուն սահմանը, ուզելով մոռնալ Քրիսպիի և Ընկ. մեծամտութիւնները և անոնց առաջ բերած գէշ արդիւնքները Իտալիոյ համար։

ԱՆԳԼԻՈՅ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ.— Երեսփոխան Պ. Սթիվընսէն հարցուց Պ. Քըրզընի թէ իրաւ է որ Անգլիա, Ռուսիա, Ֆրանսա յունական փոխառութեան երաշխաւորած են, և պիտի գործադրուի հաշտութեանց դաշնագրին մէջ տրամադրութիւնը Թեսալիոյ Նկատմամբ։ Պ. Քըրզընն պատասխանեց թէ փոխառութեան երաշխաւորութենէն զատ ուրիշ առաջարկութիւն եղած չէ։ Պ. Պալֆուր Սըր Աշմէտ Պարիլէթի հարցման պատասխանելով բաւ թէ, առաջարկուած է կառավարութեան յունական փոխառութեան երաշխաւորել Ռուսիոյ և Ֆրանսայի հետ, որպէս զի Յունաստան պատերազմական տուգանքը վճարէ։ Սկզբունքով ընդունուած է այս. այս մասին առ այժմ ուրիշ տեղեկութիւն մը չեմ կրնար տալ։ Պատասխանատու գործ է նախարարի խորհրդական Պ. Պրարիէ Սըր Զորզ Ծիլթի հարցման պատասխանելով բաւ, 1898 Յունվ. 1ին թնդանօթաձիգ զօրքերուն թիւն է 14,171, անցեալ տարուան 107 աւելի։ հասարակ զօրքերուն թիւն է 131,815։ Պահեստի բանակին և քաղաքային զինուորներուն թիւը հանգուցեալ կ'ըլլայ 404,026։ 1895ին նոյն թիւը 428,903 էր։ Կոլտ Համիլթըն պատասխանելով Պ. Մաքարչէնի հարցման բաւ թէ՝ «Հնդկական ապստամբներուն դէմ զրկուած անգլիական և բնիկ զօրքերէն սպաննուած են 43 սպայ, 456 զինուոր, իսկ վիրաւորուած են 91 սպայ և 1319 զինուոր։ Տակաւին ընդունած չենք զանազան պատահարներէ և դիւանագիտութիւններէ մեռնողներուն ցանկը։ բայց այս մասին պիտի հետաքրքիր հոդիկ կառավարութեան կեդրոնին։

— Վիքթորիա թագուհին այցելեց Նէպլիի մէջ հաստատուած հիւանդանոցը, ուր կը խնամուին Հնդկաստանէն վերադարձող հիւանդ և վիրաւոր զինուորները։ Այցելութիւնը թէև անհասանան հանդամանք մը միայն պիտի ունենար, բայց հիւանդանոցի ճամբուն վրայ գտնուած զինուորները բնակիչները իրենց հաւատարմութիւնը ցոյց տուին, ամէն կողմ դրօշներ պարզելով։ Հիւանդանոցին մէջ թագուհին իւրաքանչիւր զինուորի մասնաւորապէս խօսքեր ուղղեց, եւ շատ զգածուելու անոնց քաջած նեղութեանց պատմութիւնը լսելով։ Թագուհին պատ վերադառնալու պահուն, բազմաթիւ հետաքրքիրներ խանդավառ ցոյցեր ըրին անոր անցքին վրայ։

—Անգլիական բանակին համար կառավարութիւնը հարիւր իննսուն նոր թնդանօթներ պիտի ուղղէ։ Բայց բոլոր վիճաբանութիւններէն աւելի տեւեց իրանական խնդրին կարգադրութեան համար եղած վիճաբանութիւնը։ Պ. Կասամբրնի հռչակաւոր Հոմ Ռուլը մէկ կողմ դրուած է, բայց խորհրդարանին պահպանողական և ազատական կուսակցութիւնները միւնոյն կարծիքը ունին թէ Իրլանդայի ինքնօրէնը վարչութեան ձեւ մը տալու ժամանակը եկած է։

ՏՐԻՇՏԻՒՍԵԱՆ ԱՐՀԱՍԳԱՆԴ.— Մէյէլ կը ծանուցնէ թէ Էնիրանսիֆոնի անօրէնը դատի պիտի կանչուի՝ պատերազմական նախարար Զոլ. Պէյրսի դէմ նախատական յարձակում ընելուն համար։ Բանէ՝ կը ծաղրէ դատական իշխանութեանց այս որոշումը։ Երեսփոխանական ժողովին անդամներէն մին Պ. Գօռլէր հարցաքննում պիտի ուղղէ կառավարութեան թէ ո՞ր ատիճան ստոյգ են Տրէյֆիւսին գործին հետ Զոլ. Պէյրսի վարադրած առնչութիւնները։ — Գերմանական Թերթի մը թղթակիցը Ֆրանսական կառավարութեան կողմէ Ֆրանսայէն արտաքսուեցաւ, Զոլայի դատին մէջ իր բռնած դիրքին պատճառաւ։— Գերմանական Բայսրթակին մէջ Բարիզի գերմանական դեսպանատան յատկացուած վարիչին վիճաբանութեան տակ՝ իշխան Ֆոն Ամբէնբէրկ կարդաց այն յայտարարութիւնը, զոր վերջերս արտաքին գործոց նախարարը բրաւ Եւեւմուտքի յանձնաժողովին մէջ։ Պ. Բրիսպի յայտարարեց թէ Գերմանիա Տրէյֆիւսի գործին հետ ոչ է առնչութիւն չունի։

ԾՈՒՑԱՍԴՈՅՑ ԱՐԵՒԵԼՔ.— Գերմանական Լուտ ընկերութեան Բրէֆէլտ շոգենաւը թնդանօթաձիգ զօրքերով Բիսա-Զնուլի ծովախորշին մէջ իր տրամադրութեան տակ ունի 3700 զինուոր։ Երբ Հայնրիհ իշխան Տէչչլենդ և Կէֆէոն մարտանաւերով հոն հասնի, 936 հոգի աւելի պիտի ունենայ։—Զինական կառավարութիւնը Մեծ Բրիտանիոյ արտօնութիւն տուաւ Գաբանայի երկաթուղին եւ նոնանի մէջէն անցնելու։—Ամէնէ երկար քառկէս տարի առաջ Թանքինի մէջ տաղաւորներէն սպանուած Ֆրանսայի մը համար Զինաստան դրամական տուգանք վճարեց Բէլքինի Ֆրանսական զորակատարին։ Գերմանի դեսպան Պարոն Հէյքին ևս իրաւունք ստացաւ. Իչաւի մէջ երկաթուղի մը չնեալու՝ իբրեւ փոխարինութիւն Քիաո-Զէուլի մէջ Գերմանի պահպանի մը սպանութեան։

Գերմանի օրաթերթերը կը ծանուցանեն թէ Հայնրիհ իշխան այս ամառուն վերջ մէջ այն պիտի կրնայ Հանկ-Բանկ հասնիլ ուր կը սպասուի 15ին։ Ուշանալու պատճառ տուած են նաւերուն մեքենական խանգարումները։ կը կարծուի թէ Բոլոմպոյի և Հանկ-Բանկի մէջեւ ևս նմանօրինակ խանգարումներ պիտի ըլլան։ Ամէն հաշիւ ընելէ վերջ գերմանի օրաթերթերը կը գուշակեն թէ Մարտ 5ին պիտի կրնայ իշխանը մտնալ Քիաո-Զէուլի գերմանական նաւահանգիստը։—Գերմանիա Մայրագոյն Աբեւելք, այսինքն Քիաո-Զէու, հեռագիր զարնելու համար ահագին ծախքեր ընելու կը սարսափի, տասը բառ պարունակող հեռագրի մը համար մինչեւ Բոլիա 74 մարք ծախք կայ։ Զինաստանի հետ հեռագրական փոխանակութիւնը օրը 3000 մարքէն աւելի կը նստի Գերմանիոյ։ Վերջերս Հայնրիհի Հանրապետութեան հետ փոխանակուած հեռագիրները 32,000 մարքով էրան։

ԻՏԱԼԻԱ.—Էրիթրէի իտալական գաղթականութեան քաղաքային կառավարիչ Պ. Մարթինի Մասուայի մէջ իտալիան թերթի մը թղթակցին հետ տեսակցութիւն մը ունենալով, ըսած է թէ չի յուսար որ Թիկրէէն յարձակում մը ըլլայ իտալական ստացուածներուն վրայ։ Պ. Մարթինի կը կարծէ թէ պէտք է կարելի եղածին չափ թեթեւցնել մայր հայրենիքին վրայէն իր գաղթականութեան համար ըրած ծախքերը։ Էրիթրէի երկրամուտքի հաշիւը 10 միլիոնը չսպառի անցնի այս տարի։ Քանի որ Թեսալոյ եգիպտոսի ձգուեցաւ, Սուանին կողմէն ալ երկիւղ չկայ։ Պ. Մարթինի կը գովէ իտալական կառավարութեան որոշումը՝ սրով Բասան Անգլիոյ նախեց։ այդ քաղաքին համար Իտալիա երկու միլիոն կը ծախսէր և բան մը չէր քաղեր։

ՍՊԱՆԻԱ.— Արտաքին գործոց նախարարը յայտարարեց թէ Տիրիւի ու Լամի միջադէպը բաւարարակապէս վերջացած կը նկատուի թէ Մատրիտ և թէ Վաշինկթընի մէջ։ Ամերիկայի մէջ կարգ մը մարդիկ կոչուտին անպատճառ պատերազմ առաջ բերել Սպանիոյ և Մեծաբեալ նահանգաց միջեւ, բայց Ամերիկայի գաղթականութեանց նախարարը ամէն ճիգ կընէ նոր դժուարութիւններէ զգուշանալու համար։

ԴԷՊԵՐԸԼ ՍԻՍՏԷՄԻՈՅ ՄԷՋ.— Պուլգարիոյ իշխանին մայրը Բլէմանթին իշխանուհին, Աւստրիոյ կայսերական ընտանիքին մօտաւոր ազգականներէն, ծանրապէս հիւանդ է։ լուրերները իր մասին գրեթէ անյոյս են։ Գաղթականներուն կացութեան, Զեխերուն և Գերմանները հակառակամարտ ընթացքը քիչ մը հանդարտած է։ Նախարարութիւնը թէ Պոհեմիոյ և թէ Աւստրիոյ մէջ կը խորհի խիստ հաշտարար միջոցներ ձեռք առնել եւ երկու մեծ կառավարութեանց շահերը կարելի եղածին չափ հաշտցնել։

Տակաւին արդ բան մը եղած չէ. բայց դատական ժողովներուն մէջ անցած դարձածներէն դատելով, կարելի է հետեւցնել թէ պայքարը կրնայցուցած չէ իր սուր կողմը։ Պոհեմիա կը պահանջէ որ Ֆրանսա ժողովի Կայսրը իր դահակալութեան յանձնարարուած տարեդարձին տարիք Պոհեմիոյ Ս. Վենչասլասի թագը դնէ և յորդորուի նաև թագաւոր Պոհեմիոյ. հաւատարապէս ընդունելի ըլլայ երկու ազգերուն երաւունքի հաւասարութիւնը, Վիեննայի խորհրդարանին կեդրոնացուցիչ կարողութիւնը սեղմուի և դատական ժողովներուն իրաւասութիւնը ընդարձակուի։

ՀՈՒՆԱՍՏԱՆ.— Կառավարութիւնը ստիպողական բրաւ զինուորական ծառայութիւնը, այսինքն ասկիր վերջը ամէն մարդ ինք զինուոր պիտի ըլլայ և ակռը չպիտի կրնայ ուրիշի մը տեղ զինուոր ըլլալ։ Սարին նահանգաց կառավարութիւնը ճանչցաւ վերջապէս այս սկզբունքին արդարութիւնը, որ անհրաժեշտ պայման մին է նաեւ բանակին լուրջ կազմակերպութեան համար։ Ընկերային մեծ բարենորոգում մըն է նաեւ, որուն արդիւնքը պիտի ըլլայ իրարու մօտեցնել ժողովրդային դասակարգերը և հակառակութեանց տակաւին առնել։ Զինուորական պարտաւորութեան ամէնէ ամենուն հաւասարութիւնը պարտաւորիչ պիտի ըլլայ ուրեմն ասկիր վերջը Հունաստի մէջ։

ՖՐԱՆՍԱ.—Զոլայի դատին զանազան հետեւանքներուն վրայ միայն խորհրդակցեցաւ Ֆրանսական գահիճը իր վերջին նեսին մէջ։ Այդ դատը՝ որ իր մէջ կը բռնադրակէ շատ մը կիրառու խնդիրներ՝ ընդհանուր հեռաբերբութեան առարկայ է բոլոր դասակարգի Ֆրանսայի, և քիչ մը, ընդհանուր աշխարհի մէջ։ Օրը մանուն ալ ընդարձակուելն կը պատմի այդ դատին մանրամասնութիւնները։ Հեռագիրը, որ Դէ՞ի համար կը զարչակէր դատին վերջը, երկիկ կը ծանուցներ թէ Եէ. (այսօր) հաւանական կը նկատուի Զոլայի մասին տարելիք վճիռը։ Բանման այս դատին բաղդատմամբ ինչին բան մին էր. քաղաքային պայթարութիւնը այնքան ազդակ չի պատճառեց Ֆրանսայի մէջ, որքան դիմադրային դայթակղութիւնները։ Ֆրանսա իր վերջին տասնամեայ դարուն վերջին պարտութիւնէն վերջ իր յոյսն ու վստահութիւնը իր բանակին վերակազմութեան վրայ մոռցած էր. այս կերպով կը մեկնաբանի ներկային մէջ և հիմա որ ազգային պաշտպանութեան խնդիրը այս ատենուան վրան դուսած կը տեսնեն, Ֆրանսայիք իրենց խելքը գլխին կը թողնեն և հանրային վրդովմունքի գոհար կը փնտռուին։ Տեսնենք թէ Զոլայի համար տարուելիք վճիռով Տրէյֆիւսեան տրամադրութիւնները պիտի մարին։

—Զոլայի դատին ուսերդ նիստը տեղի ունեցաւ երկու օր առաջ։ Փորձ քննիչները նորէն կը մերժեն պատասխանելու։ Վկաները կը լսուին։ Զօրավար Կոնս կը բողոքէ Պ. Ժանէսի դէմ, որ ըսած էր թէ Սպայակոյտը գաղտնի թղթի մին է զրկած, Էմիլ Զոլային ապատելու համար։ Զօրավարը կուզէր նէ թէ չանք չսիրի խնայ այս խնդիրը լուսաբանելու համար։ Պ. Լաբորի զօրավարին այս յայտարարութեան վրայ կը հարցնէ զինքը խնդրել պատերազմական նախարարէն՝ որպէս զի արտօնի Մէրսիէ զօրավարը գաղտնի թղթին վրայ բացատրութիւն տալու, և դա տարանին ներկայացնելու բուն թղթերը սրան վրայ Տրէյֆիւս դատապարտուեցաւ։ Կոնս զօրավար կը պատասխանէ թէ պատերազմական նախարարին այդ տեսակ խնդիր մը ընելու դիրք չունի։ «Մուրեմն այդ եւս լոսի վրայ մի՛ խօսիր», ըսաւ Պ. Լաբորի։ Յետոյ կանչուեցան Պ. Պ. Բոյ Մէյլէր և Մոլինիէ, այս վերջինը Ռուէժ տը Ֆրանսի ուսուցիչներուն, որ պնդեցին թէ թղթին ստորագրութիւնը բացարձակապէս Էսթերհազիի գիրն է։ Պ. Ռիլմանսո՝ Զոլայի երկրորդ վարատանը՝ կարդաց այն վկայութիւնները, զոր հարցաքննիչ դատաւոր Գէրթիւլիւս քաշած էր Տէրին Պալանսի բերանէն հետեւեալ կէտերուն վրայ. «1. Քանի կամ ուրիշի մը քով ունիք Էսթերհազիին նամակներէն. 2. Վերջերս երկու հեռագիր ընդունած ենք Էսթերհազիէն, 3. Այդ հեղինակներով Էսթերհազի ձեզմէ ետ չուղարկուեցաւ նամակները, և սպառնիք չկրնար ձեզի. 4. Այդ նամակներուն մէջ բանակին կամ Ֆրանսայի դէմ նախատինքներ չկան. 5. Կը հաւանիք որ այդ նամակները պահողները զանոնք յանձնեն դատարանին նախագահին։ Տիրին Պալանսի յայտարարեց հարցաքննիչ դատաւորին թէ Էսթերհազիին նամակներէն ունի, որ 1881էն մինչեւ 1884 թուականը կը կրեն։ Այդ նամակները բուսական ծանր ակնարկութիւններ կը պարունակեն Ֆրանսայի և իր բանակին դէմ։ Էսթերհազի զատնք ետ պահանջած է, բայց տիրինը մերժած է զանոնք ետ տալ։

Տիրին Պալանսի ասելոյց նաեւ թէ ուրիշ նամակներ ալ ունի Էսթերհազիէն իրեն ուղղուած։ Նախագահը հարցաքննեց նաեւ ուրիշ գրագիրներ, որոնք ամէն ազահութեամբ յայտարարեցին թէ գիրը Էսթերհազիինն է։ Ակադեմիոյ անդամ Պ. Կոմբ ասելոյց։ «Դատին վերաքննութիւնը անհրաժեշտ է։ ամէն բան պիտի ընենք այդ վերաքննութիւնը ընդունիլ տալու համար։ Նիստը վերջացաւ առանց մէջտեղն ելի եւ առանց ոեւէ ցոյցի։

ՅԻՍԱՆՍԱ ԵՒ ՄԱՐՈՔ.— Մարոքի կառավարութիւնը տուգանք վճարեց Ֆրանսացի Բէնէն զինուորին ընտանիքին։ կը յիշուի թէ այդ զինուորը վերջերս մեռած էր Ռիֆի ծովահէններուն ձեռքը։ Մարոք և Ֆրանսա շատ հաստատուն դաշինքներով որոշած են արգիլել ծովային սպասաւորութիւնները։

ՀՆԴԿԱՍՏԱՆԻ ՀՈՒՆԶԲԵՐԸ.— Հիմա սային և Կեդ. Հնդկաստանի մէջ սատանաձիներու տեղաքին, և զարնանային յաջողակ հունձքերու յոյսը հետզհետէ կ'աւելնայ։

ՀՆԴԿԱԿԱՆ ԺԱՆՏԱՒՏԸ.— Հետզհետէ ժանտաւտը կը տարածուի Բէնգալի մէջ։ Հոչարբուրի նահանգին Մոդքա քաղաքը վարակուած է։ Նոյն նահանգին մէջ վարակուոց գիւղերէն ոմեներորդն է այս գիւղը։

ԻՏԱԼԻԱ.— Անօթութեան պատճառաւ գատաներու մէջ ժողովներու ցոյցերը կը շարունակեն։

ՌՈՒՍԻԱ.— Տ. Ֆոն Նէլէն՝ որ գաղիական ամսոյն սպանը դատ է, Ս. Բէդրսպուրգի համալսարանին ուսուցիչ կարգուեցաւ, ուր պիտի շարունակ ընդարձակէն իր փորձերը։

ԿՈՒԱՊԷՄԱԼԱ.—Վաշինկթընէն կուապէմալայի մասին առնուած լուրերը կը հերքեն թէ նախագահին մահուանէն վերջ բարեկարգութիւնը խանգարուած ըլլայ հոն։ Նոր գահիրը կազմուած և ամէն բան հանդարտութեան մէջ մնած է։

ՀԵՌԱԳԻՐ

ԲԱՐԻԶ, 15 փետր.— «Լիվրը Բանսոյի» խմբագիրներուն Պ. Բարիզօ, իր վիճակը դրկեց Պ. Ժոնէսկոն, որ եղեռնագործ ուսանողին մէջ վիրաւորիչ սկնարկութիւններ բրած էր ամոր նկատմամբ։

Գիկասս կը հերքեն այն լուրը որուն համաձայն Հոլանդիոյ Վիլհելմին իշխանուհին ուսս բանակին գնդապետներուն Լուսի Նաբօլոնի իշխանին հետ նշանուած է։

— Գարսիկ կառավարութիւնը 150 միլիոն Ֆրանքի փոխառութեան մը համար կ'աշխատի Բարիզի, Լոնտոնի եւ Պերլինի մէջ։

ՎԻԵՆՆԱ.— Պարօն Պանգիթի մեկնելեն առաջ, նախարարական կարեւոր նիստ մը տեղի ունեցաւ, որուն բարաւորիչարար կը նախագահեր։ Ներկայ էին կոմս Կու�խտիմի, Պ. Կաչ եւ Պ. Պանգիթի։

ՊՈՒԷՐԼԻՆ.— Կը ծանուցանեն թէ Թուրմանիոյ նախարարապետը, Պ. Սթուրձա, կը նախագահի նախարարական փոփոխութեան։

ՀՌՈՄ.— Թուսուսութեան պատճառաւ նոր ցոյցեր տեղի ունեցան Իտալիոյ զանազան քաղաքներուն մէջ։

ՊԻՐԼԻՆ.—Զինական կառավարութիւնը փայլուն ընդունելութեան մը կը պատրաստէ Հայնրիհ իշխանին համար։

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՄԱՍՊԻՏ, 16 Փետր.— Հասկանալի եղած հեռագիր մը կ'իմացնէ թէ Բուդապէշ ցուցարերուն մէջ դրկուած ամերիկեան «Մայն» զրանաւորը պայթած է։ Երկու հարիւր մեռեալ եւ շատ մը ալ վիրաւորեալներ կան։ Զրանաւորը ընկղմեցաւ։ Մինչեւ հիմա դեռ լրտնի չէ պատրուակը։

Վ.ԻԵՆՆԱ.— Պատճառ Պանգիթի մեկնելեն առաջ, նախարարական կարեւոր նիստ մը տեղի ունեցաւ, որուն բարաւորիչարար կը նախագահեր։ Ներկայ էին կոմս Կուսխտիմի, Պ. Կաչ եւ Պ. Պանգիթի։

ՊՈՒԷՐԼԻՆ.— Կը ծանուցանեն թէ Թուրմանիոյ նախարարապետը, Պ. Սթուրձա, կը նախագահի նախարարական փոփոխութեան։

ՀՌՈՄ.— Թուսուսութեան պատճառաւ նոր ցոյցեր տեղի ունեցան Իտալիոյ զանազան քաղաքներուն մէջ։

ՊԻՐԼԻՆ.—Զինական կառավարութիւնը փայլուն ընդունելութեան մը կը պատրաստէ Հայնրիհ իշխանին համար։

—Զոլայի դատին ուսերդ նիստը տեղի ունեցաւ երկու օր առաջ։ Փորձ քննիչները նորէն կը մերժեն պատասխանելու։ Վկաները կը լսուին։ Զօրավար Կոնս կը բողոքէ Պ. Ժանէսի դէմ, որ ըսած էր թէ Սպայակոյտը գաղտնի թղթի մին է զրկած, Էմիլ Զոլային ազատելու համար։ Զօրավարը կուզէր նէ թէ չանք չսիրի խնայ այս խնդիրը լուսաբանելու համար։ Պ. Լաբորի զօրավարին այս յայտարարութեան վրայ կը հարցնէ զինքը խնդրել պատերազմական նախարարէն՝ որպէս զի արտօնի Մէրսիէ զօրավարը գաղտնի թղթին վրայ բացատրութիւն տալու, և դա տարանին ներկայացնելու բուն թղթերը սրան վրայ Տրէյֆիւս դատապարտուեցաւ։ Կոնս զօրավար կը պատասխանէ թէ պատերազմական նախարարին այդ տեսակ խնդիր մը ընելու դիրք չունի։ «Մուրեմն այդ եւս լոսի վրայ մի՛ խօսիր», ըսաւ Պ. Լաբորի։ Յետոյ կանչուեցան Պ. Պ. Բոյ Մէյլէր և Մոլինիէ, այս վերջինը Ռուէժ տը Ֆրանսի ուսուցիչներուն, որ պնդեցին թէ թղթին ստորագրութիւնը բացարձակապէս Էսթերհազիի գիրն է։ Պ. Ռիլմանսո՝ Զոլայի երկրորդ վարատանը՝ կարդաց այն վկայութիւնները, զոր հարցաքննիչ դատաւոր Գէրթիւլիւս քաշած էր Տէրին Պալանսի բերանէն հետեւեալ կէտերուն վրայ. «1. Քանի կամ ուրիշի մը քով ունիք Էսթերհազիին նամակներէն. 2. Վերջերս երկու հեռագիր ընդունած ենք Էսթերհազիէն, 3. Այդ հեղինակներով Էսթերհազի ձեզմէ ետ չուղարկուեցաւ նամակները, և սպառնիք չկրնար ձեզի. 4. Այդ նամակներուն մէջ բանակին կամ Ֆրանսայի դէմ նախատինքներ չկան. 5. Կը հաւանիք որ այդ նամակները պահողները զանոնք յանձնեն դատարանին նախագահին։ Տիրին Պալանսի յայտարարեց հարցաքննիչ դատաւորին թէ Էսթերհազիին նամակներէն ունի, որ 1881էն մինչեւ 1884 թուականը կը կրեն։ Այդ նամակները բուսական ծանր ակնարկութիւններ կը պարունակեն Ֆրանսայի և իր բանակին դէմ։ Էսթերհազի զատնք ետ պահանջած է, բայց տիրինը մերժած է զանոնք ետ տալ։

Տիրին Պալանսի ասելոյց նաեւ թէ ուրիշ նամակներ ալ ունի Էսթերհազիէն իրեն ուղղուած։ Նախագահը հարցաքննեց նաեւ ուրիշ գրագիրներ, որոնք ամէն ազահութեամբ յայտարարեցին թէ գիրը Էսթերհազիինն է։ Ակադեմիոյ անդամ Պ. Կոմբ ասելոյց։ «Դատին վերաքննութիւնը անհրաժեշտ է։ ամէն բան պիտի ընենք այդ վերաքննութիւնը ընդունիլ տալու համար։ Նիստը վերջացաւ առանց մէջտեղն ելի եւ առանց ոեւէ ցոյցի։

ՅԻՍԱՆՍԱ ԵՒ ՄԱՐՈՔ.— Մարոքի կառավարութիւնը տուգանք վճարեց Ֆրանսացի Բէնէն զինուորին ընտանիքին։ կը յիշուի թէ այդ զինուորը վերջերս մեռած էր Ռիֆի ծովահէններուն ձեռքը։ Մարոք և Ֆրանսա շատ հաստատուն դաշինքներով որոշած են արգիլել ծովային սպասաւորութիւնները։

ՀՆԴԿԱՍՏԱՆԻ ՀՈՒՆԶԲԵՐԸ.— Հիմա սային և Կեդ. Հնդկաստանի մէջ առատ անձրեւներ տեղացին, և զարնանային յաջողակ հունձքերու յոյսը հետզհետէ կ'աւելնայ։

ՀՆԴԿԱԿԱՆ ԺԱՆՏԱՒՏԸ.— Հետզհետէ ժանտաւտը կը տարածուի Բէնգալի մէջ։ Հոչարբուրի նահանգին Մոդքա քաղաքը վարակուած է։ Նոյն նահանգին մէջ վարակուոց գիւղերէն ոմեներորդն է այս գիւղը։

ԻՏԱԼԻԱ.— Անօթութեան պատճառաւ գատաներու մէջ ժողովներու ցոյցերը կը շարունակեն։

ՌՈՒՍԻԱ.— Տ. Ֆոն Նէլէն՝ որ գաղիական ամսոյն սպանը դատ է, Ս. Բէդրսպուրգի համալսարանին ուսուցիչ կարգուեցաւ, ուր պիտի շարունակէ ընդարձակէն իր փորձերը։

ԿՈՒԱՊԷՄԱԼԱ.—Վաշինկթընէն կուապէմալայի մասին առնուած լուրերը կը հերքեն թէ նախագահին մահուանէն վերջ բարեկարգութիւնը խանգարուած ըլլայ հոն։ Նոր գահիրը կազմուած և ամէն բան հանդարտութեան մէջ մնած է։

ԱԶԳԱՔԻՆ

Ս. ԷՋՄԻԱԾՆԻ ԴԱՆԶԱՐԱՆԸ

Խարբերդ մը, զոր ուսակերու համար պէտ եղած ածականները կը պակսին, յանդգնած եր Մայր Աթոռին Գանձարանին գտանուեռուն զարդուած բլալը հիշակել եւ տեղական կարի անզգոյշ թերթ մը իր հոյերը մեծաբաց պարզած էր, հարկաւ անգիտութիւնամբ, այս զրպարտութիւնը հիւրընկալելու եւ ազատարի ծանօթացնելու համար։

Դորձը այս կերպով ճշմարիտ ու անաչառ գայթակղութեան մը համեմատութիւնները առած եր. մանաւանդ որ կարգ մը չարամիտ վերապատմումներով եւ ուզուած սեղմումներով իբրեւ թէ Միաբանութեան մէջ տիրող սովորական անհարգութեան ի գարպարը կարտայայտուեր։

Ակոից առաջ հոգեկ հոնկի հերքուեցաւ այս անուր հրատարակութիւնը որ համոզեն մեր ազգայիններուն դեմ ամենամեծ նախատինք մը ու վիրաւորանք մըն էր։

Այս անգամ յատուկ հերքմնագրով մը անոր պատասխանատուները կը պատարակուին։

Անաւասիկ պատճենը հերքմնագրին։

Աղեկսանդրապոլի Պատրիարքին Կուսակցութիւնոյ Տեառն Մաղաքիա Արքեպիսկոպոսի.

Ըսթերցեալ յ'350 -թուականին Բիւզանդիոն լրագրի գլխաւորութիւն յերբուրումն զրպարտութեան նենգամտի ուրումն, իբրեւ ի Դաւրիժոյ ուղղեալ, որով մինագամայն ընդդէմ խղճի մտաց մարդկայնոյ խարդախաբար անուանարկէ զՍրբազան Հայրապետն Ազգիս, որպէս և զամենս ի միաբան եղբարս մեր, ամենեցուն մեղադիր լինելով ըստ չափու և ըստ ատիճանի ի գործ՝ իբրու թէ գողացեալ և անհետացեալ 200,000 ռուբլի դրամոց ի Գանձարանէ Մայր Աթոռոյ Սրբոյ Էջմիածնի, զարմանալով զարմացայ ընդ ծայրագոյն չարամտութիւն և ընդ անկոր զրպարտութիւն դաժանագոյն յօդուածագրի, որ բան ոմանց և բան լանիոց՝ նորանշան ինն թուեցաւ լսելեաց, ուստի և փութամ այսու զգուշացուցանել զմիտս ազգայնոց մերոց ի պատրանաց խօսից հանդգնի եւ կեղծաւոր ցաւակցի, որոյ յայտնապէս ի բաց եդեալ զերիվերոն Աստուծոյ եւ զամօթ երեսաց, նախանձու և ատելութեամբ կուրացեալ և մաղձիւ զառնութեան լցեալ, ոչ խղճէ բնաւ պլշտորել եւ վրդովել զմիտս Հայազնեայց եւ զոհել զմտասիրութիւն Ազգի առ Մայր Աթոռս և առ Ս. Հայրապետն Հարաչահութեան եւ չարամտութեան անձին իւրոյ եւ կրկին։

*Աւուրք յառաջ պարտ անհրաժեշտ համարեցաւ հասուցանել ի գիտութիւն բարձր Սրբազնութեան ձերոյ հեռագրաւ ստորագրութեամբ երից անդամոց Ս. Մինոդի ի հերքել զչարանիւթ ամբա

—Աջեն. Ս. Պատրիարքի Հայրը երէկ Ազգ. Պատրիարքարանի մէջ գաւառներու և մանաւորապէս Բաղէշի և Վանայ գիւղացի կարօտեալներուն փութով օգնութիւն հասցնելու կարգադրութեամբ և վարչական անմիջական գործերու տնօրինութեամբ զբաղեցաւ. Նոյնպէս յարաբերական կարեւոր իրընդիրներու նկատմամբ երկար տեսակցութիւն մը ունեցաւ Պատրիարքարանի առաջին Գործակատար՝ Տէր-Ներսէսեան Տիգրան էֆէնտիի հետ և նոր այս մասին ինչ ինչ հրահանգներ տուաւ։

—Կէտիկ-Բաշայի քաղաքէ եւ Ս. Պատրիարք Հօր անձնական քարտուղար Տ. Սմբատ Ծ. Վարդապետ՝ Շապէն Գարամիսարի Առաջն. Տեղապահութեան պաշտօնագիրը երէկ յանձնուեցաւ Ազգ. Պատրիարքարան։

Տ. Սմբատ Ծ. Վ. իր պաշտօնատեղին երթալէ առաջ, իր ծնողաց վայրը Ատաբազար պիտի անցնի անգամ մը իր ծնողքը տեսնելու և յետոյ Արմաշու Դպրեվանքը, այցելելով իր փոխ-Վանահայր Տ. Եղիշէ Ծ. Վ. Դուրեանի և իր օծակից եղբայրներուն։

Այսօր ալ Պատրիարքան կը յանձնուին Կարնոյ Առաջնորդական Տեղապահ Տ. Զաւէն Ծ. Վարդապետի եւ Զէյթունցի Առաջնորդական Տեղապահ Տ. Թաթուլ Վարդապետի պաշտօնագիրները։

—Տնտես. Խորհուրդը՝ Սամաթիոյ Ս. Գէորգ եկեղեցիին հաշիւները քննելու ատեն տեսնելով որ յիշեալ եկեղեցիին քահանայից դասուն, բայց ի շարաթական ժամուցէն, տարիէն աւելի է որ 25 զրշ.ի բացառիկ նպաստ մը կը վճարուի, որոյից յանձնարարել Թաղ. Խորհրդին որ դադրեցնէ այդ բացառիկ նպաստը, քանի որ ուրիշ եկեղեցիներու մէջ այդպիսի սովորութիւն մը բնաւ գոյութիւն չունի։

Կը լսենք թէ յիշեալ քահանայից դասը նոր նիստի մը կընդունի թէ նարը Գաբուի Ս. Յովհաննէս և թէ Սամաթիոյ Ս. Յակոբ եկեղեցիներէն։

—Սամաթիոյ քարոզիչ Տ. Յուսիկ Ծ. Վ. Էմէրեան գաւառի մը Առաջնորդական Տեղապահ կարգուելու համար խնդրագիր մը ստորագրած է Ս. Պատրիարք Հօր։

Կը լսենք թէ Ն. Սրբազնութիւն մասդիր է Էմիրէնի Առաջն. Տեղապահ Նշանակել լիշեալ վարդապետը։

—Ռուսոսմայէ հանրագրութիւն մը հասած է Ս. Պատրիարք Հօր ոլով տեղացիները՝ Գաւառական Թաղաք. ժողովին անդամներէն մէկ քանիներուն դէմ կը գանգատին թէ ա՝նկ կրթական գործին վրայ արդեւք կը յաջոցանեն, ամէն պաղատի մէջ կրթական խզճամիտ պաշտօնեաները հալածելով։ Ս. Պատրիարք Հայրը յիշեալ հանրագրութիւնը՝ յղած է Ռուսաստանի Խորհրդին հարկ եղածը տնօրինելու համար։

—Գաւառագիրի Թաղ. Խորհուրդը հրաժարած և Ս. Պատրիարք Հայրը յանձարարած էր տեղւոյն քարոզիչ Տ. Մելքիսեդեկ Արքեպիսկոպոսի հարկ եղածը ի գործ դնել որպէս զի չարունակէ իր պաշտօնը։

Տ. Մելքիսեդեկ Սրբազան երէկ գրութեամբ մը յայտնած է Ն. Սրբազնութեան թէ Թաղ. Խորհուրդը կը պնդէ իր հրաժարականին վրայ, հակառակ իր յորդորներուն։ Ս. Պատրիարք Հայրը յանձնարարիչ նորէն Դէր. քարոզչին չընդունիլ Խորհուրդին հրաժարականը եւ կրկին յորդորել որ դնէ ժամանակ մը եւս վարէ խաղաղային գործերը։

—Երէկ աւստրիական թղթատարին յանձնուեցաւ Սամսոնի Առաջնորդական Տեղապահ Տ. Բարկէն Ծ. Վարդապետի ուղղմամբ՝ գաղութներու համար եկեղեցիին մէջ գործածուելիք չապիկի նմոյշ մը։ Այդ նմոյշը Մարմարայի եկեղեցիին չապիկներէն տրուած է որոնն նմանը պիտի պատրաստել տրուի Սամսոնի գաղութներուն չապիկները։

—Տրապզոնի Առաջն. Տեղապահ Տ. Խորէն Ծ. Վ. Պէհրիկեան Օրուս գանուած միջոցին, ի նպաստ Արմաշու Դպրեվանքին տեղւոյն բարեսէր ազգայիններէն երեք պարկ լուբիա (250 օխայի չափ), նոյնպէս Կիրասունի ազգայիններէն երկու պարկ կաղին (150 օխայի չափ) հաւաքելով զրկած է Արմաշու Դպրեվանքին Խնամակալութեան անդամ Տիգրան էֆ. Բարամեանի, յանձնելու համար Արմաշու Դպրեվանքին։

—Գաւառային Միսքեալ ազգաստիկ վարժարանաց խնամակալութիւնը վեր. Ստեփան բաշայի առնակապետութեամբը նիստ ըրաւ երէկ առաւօտ (չորեքշաբթի) ժամը ճիշդ 5ին իր գրասենեակին մէջ։

Խնամակալութիւնը զբաղուրապէս ներքին կարգադրութիւններով զբաղեցաւ այս նպատին մէջ և վարժարանաց թիւը աւելցնելու համար մէկ քանի տեղերէ եկած առաջարկութեանց վրայ երկար խորհրդակցութիւն մը ունեցաւ՝ վերջնական որոշումը յաջորդ նստին թողուով որպէս զի միջոց ունենայ լաւ մը ուսումնասիրելու խնդիրը։ Ասոնցմէ զատ, հասոյթի մասն ալ նկատողութեան առնուեցաւ լրջօրէն և որոշուեցաւ այս մասին պարտ ու պատշաճ տնօրինութիւնը փութացնել։

Յաջորդ նիստը Մեծ Պասքի չորեքշաբթի առաւօտուն տեղի պիտի ունենայ։

Տէր և Տիկին Նշան էֆ. Հարէնց, այրի Տիկին Զուլտաճեան, Տէր և Տիկին Մինասեան յաւօք սրտի կը ծանուցանեն իրենց եղբօր, տաղեր և աղգականին

ՄԿՐՏԻՉ ԷՖԷՆՏԻ ՀԱՐԷՆՑԻ

կանխահաս մահը ի խոր սուգ թողլով ամբողջ ազգականք և բարեկամք, որու յուղարկաւորութեան տխուր հանդէսը տեղի պիտի ունենայ այսօր կէս օրէն վերջը ժամը 2ին ի տուն Նշան էֆ. Հարէնց, Բէշիկթաշ փողոց։

Զմիւռնիա, 3/15 Փետր. 1898

Հեռագրական Լուրեր

ԱՅՍՕՐՈՒԱՆ ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ

Բ. Դրան Էվրագի դիւանին քննիչներէն Ալի պէյի Իւլայի Ա. աստիճան տրուեցաւ։

Մեծ-Եպարքութեան Թղթակցութեանց դիւանին քարտուղարներէն Բիւշի պէյի Սանիէի Բ. աստիճան տրուեցաւ։

Էրզրումի դայմագամ Էմին Մուխլիս էֆ.ի Սանիէի և Եզմտական ժողովին քարտուղար Ի զրահիմ պէյի Սալիսէի աստիճան տրուեցաւ։

Ս ուրիական Տրիպոլոյ յոյն երեւելիներէն Նիսիմ Խալոմ էֆ.ի Սալիսէի աստիճան տրուեցաւ։

Լիւյուղի ոստիկանութեան գօմիսէր Բեռզմ էֆ.ի Սալիսէի աստիճան տրուեցաւ։

Հրեաներու լրագրին խմբագիր Տավիտ Ֆրէսքօ էֆ.ի Սալիսէի աստիճան տրուեցաւ։

Բէօսթէնճէի օսմ. ընդհ. հիւպատոսարանին դիւանապետ կարգուեցաւ Հիւպատոսական գործերու քարտուղարներէն Բաղիպ պէյ։

Մանչեսթրի օսմ. պատուակալ դեր հիւպատոս կարգուեցաւ Մուսթաֆա էֆ։

ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆ

Դեհրանի օսմ. դեսպան Շէմսէդտին պէյի Ա. կարգի Մէճիտիէ արքունեաց։

Հրէարէն Թէքէրէ թերթէն արտօնատէր Եուսուֆ Սէլամի էֆ.ի Դ. կարգի Օսմանիէ արքունեաց։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՁԵՎՈՒՈՑՈՒՄ

Այս գիշեր, 27 ռամազան, Գատրը կէճէսի է։

—Կայս. Իրատէ մը կ'արտօնէ Աֆրէտ զրահաւորին Դուսպահ Ալի Բաղիպ պէյը, գործածել Դերմանիոյ կառավարութեան կողմէ իրեն նուիրուած Կարմիր-Արծուի Դ. պատուանշանը։

ՊԱՀԸՊԻՍԷՐԻ ԵՐԿՐԱՇԱՐԺԸ.— Երէկ Մախուլսէի Կէլիպոլու-չոգենաւով Պանտրմա մեկնեցաւ Պալըքէսէրի երկրաշարժին վիրաւորները դարմանելու համար կազմուած բժշկական մարմինը, իրեն հետ տանելով մեծաքանակ դեղ և վիրաբուժական գործիքներ։

ԿՐԵՏԷ.—Մանչեսթրի Գանտիոյ Թղթակիցը կը գրէ թէ Գանտիոյ գաւառին մէջ գտնուող քրիստոնեաները նեղութեան չդիմանալով հետզհետէ կը գաղթեն կը զրկիէն։ Անօթութենէ մեռնելու աստիճանին հասած 600 քրիստոնեայ Բալէօգ-սեր-թօ նաւահանգիստը հաւաքուած են, որպէս զի նաւ նստելով Յունաստան պիտի գաղթեն։ Ռուսիոյ փոխ-հիւպատոսը երկու օրէ ի վեր ուտելիք կը բաժնէ քրիստոնեաներուն։ Հիւանդները անգլիայի ծովային բժիշկները կը դարմանեն։ Դեռ մինչեւ այսօր ձիթենաստանները կ'աւերուին։

Պ. ՌԱՖՈՒ.— Երեւմտեան նախարարութեան նորընտիր խորհրդական Ռաֆֆի էֆ. երէկ, զլուխը ֆէս դրած նոյն պաշտօնատունը գնաց և դիւանները պտտելով աչքէ անցուց անոնց աշխատութիւնները և շատ գոհ մնաց։ Ռաֆֆի էֆ. ասկէ ուրիշ տասը տարի առաջ Պալիս եկած էր անգամ մը, Թուրքիոյ դատական առեւտրական դաշնագրի մը բանակցութեան համար։

ԹԷՎՖԻՔ ԲԱՇԱ.— Արտաքին գործոց նախարար Թէվֆիք բաշա, որ քանի մը օրէ հիւանդ է, չկրցաւ նախարարական ժողովին ներկայ գտնուիլ։

ԱՄՍԱԹՈՇԱԿ.— Այսօրուընէ սկսեալ կառավարական բոլոր պաշտօնեաներուն մէջ մէկ ամսական պիտի վճարուի։ Այս մասին հսկել եղածը երէկ հաղորդուեցաւ Օսմ. Պանքային։

ԳՐԱՄԱՆԵՐՈՒ ՎԱՃԱՌՈՒՄԸ.— Վերջերս Օսմ. Պանքային մէջ քանի մը անգամ ժողով գումարուեցաւ, խորհրդակցելու համար թէ Օսմ. օրինագիրքերը ինչ կերպով կարողանան զրաւերու վաճառումը։ Ժողովը կազմուած էր հետեւեալ անձերէն. Օսմ. Պանքային վարչական ժողովին անդամ Պ. Ռամպէր, նոյն պանքային իրաւագէտ խորհրդական Պ. Պարծէի, Գալաթայի Լիսէնի իրաւագէտ-խորհրդական վաստակաւոր Բեհթիպեան էֆ.. Անատոլուի երկաթուղիներու վարչական ժողովին նախագահ Տքթ. Զանտէր և դեր-նախագահ Պ. Հիւկէն։

Ժողովը որոշեց որ գրաւներու փոխարէն վճարում կատարուած փոխառութեան դրծողութիւնները զլուցցնելու համար կառավարութեան դիմելով, նոր օրէնքի մը հաստատութիւնը խնդրուի։

ՀԱԼԲԻՒ ՑՈՒՆԱՑ ԱՍՏՈՒԱԾԱՐԱՆԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԸ.— Սոյն վարժարանը մօտերս պիտի շարունակէ իր դասընթացքը։ Որոշուեցաւ որ, այն 28 ուսանող ներէն զատ որ համակերպած են Պատրիարքարանի հրամաններուն, ուրիշ տասը հոգի ալ պիտի ընդունուին։ Խօսք կայ թէ Ֆէնէրի բարձրագոյն վարժարանին տնօրէն Բիլեոլոյ Արիսմանտրիթը առժամանակայ վարիչ կարգուի ատուածաբանական վարժարանին։

ԿԱՑՈ. ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐ.— Բժշկական կառաւարչութեան երկուշաբթի օր նիստ մը գումարեց և վերակոչուեց իր դիւանը։ Անդամներէն քսան հոգի միայն ներկայ էին։ Նախագահ ընտրուեցաւ Տքթ. Մարտանեան, դեր-նախագահ՝ Տքթ. Էրզնգիրեան և Տքթ. Պիզիա բնդհ. բարտուղար՝ Տքթ. Աւտամիան, մասնաւոր բարտուղար՝ Տքթ. Հասարա և Պ. Արէրի. գանձապետ՝ Տքթ. Դրիսթիֆորիս. Դրապան. Տքթ. Սթամատիատի։ Պարտէզն յետոյ հացկերոյթ մը պիտի տրուի, կամարին հատատութեան տարեդարձին առթիւ։

ՑՈՒՆԱՍՏԱՆ ԵՒ ԵԳԻՊՏՈՍ.— Եգիպտական կառավարութեան և Յունաստանի միջեւ դիւանագիտական յարաբերութիւնները որ Թուրքեւհիլէն պատերազմէն առթիւ խզուած էին, փետր. 8էն վերսին հաստատուեցան և յաջորդ օրը Եգիպտոսի հիւպատոսարան զործել սկսաւ։ Բ. Դուռը պատասխանելով խարիւն կառավարութեան խնդրած հրահանգին, դրեց Քէ հարկ չկայ հեռլէն ընդհ. հիւպատոսի պաշտօնը նոյն էն վաւերացնելու։

ՄԱՔԱՍՑԻՆ — Որոշուած էր որ մաքի փոխարէն վար դրուած ապրանքներուն մէկ մասը հրապարակին վրայ գտնուած բարձր գիներով գուբօներու փոխարէն և կէսը հնչուն դրամի փոխարէն ծախուին։ Այս գործողութիւնը ստանձնած էին մէկ հայ և մէկ հրեայ սեղանաւորներ. բայց ձեռնհաս պաշտօնատուները իմանալով որ այդ սեղանաւորները հրապարակին վրայ գտնուած բոլոր իսկած գիներով գուբօները կը ժողվեն և առնցմով կուզեն փոխարինել ֆայնէյէի ապրանքները, հրամայած էր որ այդ ապրանքներուն վաճառումը փետրվարէն առաջ չկատարուի։

ՕՏԱՐ ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆ.— Դերմանիոյ կայսրը երկրորդ Թագի կարգին մեծ-պաշտօնատարի խաչը շնորհեց Եգիպտոսի օսմ. արտասովոր պատուիրակ Մուխթար բաշայի որդիին, գնդապետ Մուխթար պէյի, Թուրքեւհիլէն պատերազմին մէջ ունեցած իր փայլուն ընթացքին համար։

ԱԾՈՒԽՔ.—Սենապետ կը գրէ թէ այս պահուս ածուխին օխան, տեղ կայ որ, մինչեւ երկու զրշ. և նոյն իսկ հարիւր բարայի կը ծախուի։

—Երէկ 8000 օխայի չափ ածուխ ուղղակի Պայազիտի հրազարակը զրկուելով, թաղապետական չավուշներու հսկողութեան տակ օրեան 26 փարայէն ծախուեցաւ։ Դեկտեմբերի և Եէնի դեբրլի կողմն ալ, չորս վագոն ածուխ, ոչիներն 40000 օխա միւնոյն գինով ծախուեցաւ։

ՅՈՒՐՏԷՆ ՄԵՆԻԼՄ.— Անցեալները Մուսուլի օսմ. սահմանապետին մօտ Բէվանտէզ աւանը գացող կարաւան մը սատիկ բուքի մը բռնուելով ճամբան կորընցուցած և սոսկալուած է ձիերն տակ մնալ. կարաւանէն եօթը անձ և տասը ձիերի սառած են։

ՄԱՀ.—Անցած չորեքշաբթի օր Բ.ի Բ. Խէվին հօրեղբայրը, Օսման բաշա Բուրդերը գացած ատեն, սրտի յանկարծական կաթուածէ մը մեռաւ։

—Բարիզէն կը հեռագրեն Թուրքիոյ փարօսներու վարիչ Պ. Գովլ Գիլայի մահը, որ տեղի ունեցեր է երկուշաբթի առաւօտ։

—Հանգուցեալ կրետացի Մուսթաֆա բաշայի փեսան, Իսմայիլ Նիզամի պէյ, որ վճռաբեկ ատեանին անդամներէն մէկն էր, նախընթաց օր մեռաւ։

ՑՈՒՑԱՀԱՆԵՑԻ.— Լիբանանի կառավարիչը ցուցահանդէս մը պիտի կազմակերպի տեղական ճարտարարուեստը քաջալերելու համար։

ԹԱՄԱՆՈՒՄ.—Երէկ Արեւելեան Ոչ պընթացով Գալիս եկան Եբուսաղէմի ֆրանս. հիւպատոս Պ. Օգէրի, ֆրանս. դեսպանատան քարտուղար Պ. Գոր, Պ Պ. Էրնէսթ Սալդերկ Ալֆրէտ Պաւրմա, Բոլ Քոֆման։

ԵՐԷԿ ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀՐԴԵՀԸ.—Երէկ գիշեր ժամը 4½ին տանիներ Բեռա, Թէրէ պաշի, Թէնէրցի Տ.քթ. Բալաքի բաշայի Բեղդասարի օթէլին վերի յարկէն հրդեհ ծագելով, օթէլին վերի երկու յարկերը միայն այրեցան։ Ոստիկանութիւնը քարիւղի մէջ թաթխուած կապերաթ կտորներ գտնելով, հասկցուեցաւ թէ հրդեհը դիտմամբ եղած էր։ Պանդոկին սպասաւորներէն Տիմիթրի ձերբակալուեցաւ իբր կասկածելի։ Պանդոկին կահ կարասին 30,000 ֆր. իսպահովագրուած էր։

ԿԱՐՍԻ օսմ. հիւպատոս կարգուեցաւ Մէսքինայի ընդհ. հիւպատոս Ֆուատ պէյ։

ՑԱՆԿԱՐԾԱՄԱՀ.—Երէկ գիշեր կարապետ անուն դիլճակ մը Շահզատէ պատշէն անցած ատեն, գետին իսկաւ և մեռաւ։

ԱԻԱԶԱԿՈՒԹԻՒՆ —Անցեալները Հէք քեարիի էմիրնիկեան գիւղը պարսկ աւազակներ մտնելով Աբրահամ քահանայի տունը, եղած չեղածը սոխներ ու փոխեր են։ Կայս. կառավարութիւնը պարսկ աւազակներու այս ասպատակութիւնները արգիլելու համար հարկ եղած միջոցներուն դիմած է։

ՈՃԻՐ ԵՒ ԱՐԿԱՄ.—Երէկ գիշեր ժամը երեքին, Դալաթիոյ սրճարաններէն մէկուն մէջ համաւաւոր խազանի թիւրտ Նստրը, դանակը քաշելով առանց պատճառի նոյն սրճատան աշկերտ Յակոբը կռնակէն վիրաւորեց և փոքրիկ փախուցի։ բայց ոստիկանները ձերբակալեցին զայն։ Յակոբ, որուն վէրքը ծանր էր, հիւանդանոց փոխադրուեցաւ։

—Երէկ Դալաթիոյ քարափին վրայ Լոյտի ընկերութեան պատկանող ածուխի մթերանոցին տանիքը փլաւ և բեռնակիր Իսմայիլ տակը մնալ վ մէկ քանի տեղերէն վիրաւորուեցաւ։

—Անգլիական Նէյոս շոգենաւը որ Լոնտոնէն Պալիս կու գար, նախընթաց գիշեր Սիլիվրիի բացերը աւազին վրայ նստաւ։ Պոլսոյ գործակալութիւնը նաւագիտ շոգենաւներ զրկեց, որ յաջողեցան զայն ազատել։

ՕՍՄ. ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՔԻ ՎԱՐՔՈՒԹԻՒՆ Ա. Զ Դ

Հանր. Պարտքի թղթած հասոյթներու ընդհ. տնօրէնութիւնը կը ծանուցանէ հասարակութեան թէ ձեռագրերու վրայ վակցուած դրոշմաթուղթերու չնչումը պէտք է կատարուի (Դրոշմաթուղթի Օրէնքը Յօդ. 18) թուականով, ստորագրութեամբ կամ կնիքով։ իսկ տպուած թուղթերու վրայ տպագրական գրքերուն մէկ մասովը։ Այս վերջին տեսակէն եղող եւ օտար երկրէ եկող թուղթերը, որոնց վրայ 2 փարանոց դրոշմաթուղթ կը փակցուի, 18դ յօդուածին նոյն տրամադրութեան կենթարկուին և նմանապէս պիտի չնչուին թուականով կամ ստորագրութեամբ կամ կնիքով, և ոչ թէ մելանով կամ մատիտով ինչպէս կընեն շատ անգամ։

Այն ամէն թուղթ որուն դրոշմաթուղթերը չնչուած չեն վերը յիշուած օրէնքին պահանջումներուն համաձայն, իբրև անդրոշմ պիտի նկատուին և այս տեսակ օրինազանցութիւնները խստիւ պիտի պատժուին։

Թղթած հասոյթներու ընդհ. տնօրէնութիւնը հարկատուները պատասխանատուութենէ զգուշացնելու համար է որ կը յիշեցնէ իրենց դրոշմաթղթերը ջնջելու օրէնքին տրամադրութիւններու։

Ընդհ. Տնօրէնութիւն

7/19 Յունուար 98. 7—8

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852

Տ՞Ր Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ

396 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396

(Եանէնի էֆէնտիոյ էրսի յոլու, ճէյր Զէյրէկ-ճէնդ դէնտ)

Կատարելագործեալ գործիքներու միջոցաւ ամենատասիկ ցաւած ակռաներն ալ անցանելն կը լեցնեն. ցաւազրկելը և բնական վերադարձը պայմանաւ։

Նորահնար եղանակաւ, նուրբ, ճաշակաւոր, և դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար և նման բնականի, դէմի յեռաբերման ըստ դիրքի, ծամելու, և ազատ արտասանութեան երաշխաւորեալ։

Բերանի հիւանդութիւնք կատարելապէս կը բուժուին, ինչպէս նաեւ թմրցուցիչ գեղերու և ամենակատարելագործեալ արգիներու միջոցաւ, առանց ցաւի ատամնահանութիւն։

Ց.Դ. Անկրկ. սով. հատաձայն ձմեռները կիրակի օրերն ալ, (Գնէլ-ԷՒ-օր) ինչպէս նաեւ ամէն օր, (Գնէլ-ԷՒ էրէնտ) հիւանդ կընդունին Բերայի գործատեղին։

Դատարկիչներ կրնան դիմել իրենց բնակարանն, Բի-1 Թէլէֆէն։

ԴԱՅԻԹԻՈՅ ՈՍԿԵՐԱՆ

ԳՈՒԿՈՒՄ

Օսմ. Քանտիրան Սեռի Դ.	Ա. Ո.	24	17
Ամէնէն բարձր գին	»	21	17
Ամէնէն վար գին	»	24	15 ½
Բուլգարի երկաթ. զոց.	Ֆր.	110	— ⅛
Ամէնէն բարձր գին	»	110	— ¼
Ամէնէն վար գին	»	109	— ⅞

ԲԱՄԲՈՒՄ 5 Փետր.

Օսմ. Քանտիրան Սեռի Դ.	Ա. Ո.	24	17
Բուլգարի երկաթուղի	Ֆր.	110	— ⅛
Օսմանիկ		415	—
Ռէմի		292	—
Օսմ. Պանքա		13	20
Բէյի մէնէքայ 0000մ.		7	10
Երկրագործական Պանքա		9	10
Սան. 00. Նանսէ է Վալէօռ	Ա. Ո.	2	37
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	40
Թրամուէյ բաժեն.		732	—
» ժուլանաս		265	—
» պարտատ.	Ֆր.	509	—
Տէլբրոսի ջուրի ընկ.	»	315	—
Քարտի Կ. Պալաց	»	460	—

ՄԹԻԼԱՆՑ

Քանտիրան ոսկի օրական	Ա. Ո.	1	80
» մէկ ամսուան	»	—	—
Բուլ. երկթ. ոսկի օրական	»	—	—
» » մէկ ամսուան	»	—	—

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 ֆրանկոց	Դրշ.	87	09
Անգլիական ոսկի	»	109	30
Բոլ Էմիէրիալ	»	90	15
Քրիմլց	»	51	04
Մէճիտիէ արծաթ	»	108	05
Մէկալիք	»	91	20
Բուլպի Ռգիսդամ	Ա. Ո.	8	58

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Դրշ.	109	10
Բարիզ 3 »	Ֆր.	23	—
Ֆիորին մանուա	»	10	92

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՆԵՐ

ԼՈՆՏՈՆ, 16 Փետր.

Օսմ. Քանս. Սեռի Ա.	Ա. Ո.	66	—
» » » Բ.	»	44	50
» » » Դ.	»	26	12
Գ.) բաց.	»	22	25
) զոց.	»	22	25
Փոխառութիւն Գատարա	»	82	50
Օսմ. 3 ½ %	»	98	50
Օսմ Կայս. Պանքա	»	12	37
Այտրնի երկաթուղի	»	16	75
Եգիպտական Միացեալ	»	108	50
Արգ. Քոնսոլիտ. Գ. Կ.	»	112	93
Հելլենական 5 %	»	38	—
Մոնտրոյ Հելլենական 4 %	»	38	50
Ռանթ » 4 %	»	31	50
Պուլի. փոխառ. 6 % 1888	»	91	—
» Նոր » 6 % 1892	»	95	45
Փոխան. Բարիզի վրայ	»	25	37
Դրամագեղջ	»	3	—

ՎԻԵՆՆԱ, 16 Փետր.

Փոխան. Բարիզի վրայ	Ֆիոր.	47	65
» Լոնտոնի վրայ	»	120	30
Բուլգարի երկաթուղի	»	58	50
Օսմ. Ռէմի	»	135	—

ԲԱՐԻԶ, 16 Փետր.

Օսմ. Քանս. Սեռի Դ.) բաց	Դրշ.	22	65
) զոց.	»	22	60
» » » Բ.	»	—	—
» » » Դ.	»	26	40
Օսմանիէ	»	417	—
Բուլգարի երկաթուղի	Ֆր.	111	—
Օսմ Ռէմի	»	291	—
Օսմ Կայս Պանքա	»	561	—
Ֆրանս Ռանթ 3 %	»	103	68
Բէյտի Լիոնէ	»	827	—
Պանք տը Բարի	»	905	50
Մուէլի բաժենթուղի	»	3102	50
Խուպական Ռանթ	»	94	40
Սպանիական արտաքին	»	81	35
Զէր Լոնտոնի վրայ	»	25	269
Դրամագեղջ	»	02	—

ՊԵՐԼԻՆ, 16 Փետր.

Օսմ փոխառութիւն 1888 մարք		96	50
Բուլգարի երկաթուղի	»	114	20
Անատ երկթ. պաքատաթուղի	»	95	75
Փոխ Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20	290

ՄԱՍԻՍ ԻԹԵՐԹՕՆԸ (3)

ԷՄԻԼ ԶԱՊՈՒՐԻՕ

ԴԺՈԽԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔ

ԲԱՍԴԱԼ, ԵՒ ՄԱՐԴԸՐԻՏ

Ս.

—Կ'աղաչեմ, օրիորդ, ըսաւ, հաճեցէք դուրս հանել կանչէն այս սենեակէն, ինչպէս նաև դուք... մինակ այրերը թող մնան ինձ օգնելու։

Օրիորդ Մարգարիտ հնազանդեցաւ այն կրաւորական հաւատարմութեամբ, որ զմբաղդներն անձնասուր կ'ընէ ամէն ներշնչմանց։ Սանդուխին գլուխը դնաց կեցաւ՝ սենեակին դռանը մօտ, վայրկեաններն հաշուելով և հազար տեսակ ենթադրութիւններ հանելով ամենախեղճ ձայներէ։

Իսկ բժիշկը սենեակին մէջ կը դեգերէր դիմամբ. իր սկզբունքն էր։

Տօրթէօր Ժոան, այս էր անունը, փառասէր մարդ մ'էր, և դեր մը կը խաղար։ մեծ վարպետի մ'աչակերտ, «գիտութեան իշխանի» մը, որ առաւել հռչակաւոր էր շահած գրամներով քան բրած բժշկութիւններով. իր վարպետին ձեռքը կ'օրինակէր անոր կերպարանքը, շարժումները, մինչեւ իսկ ձայնին ելեւէջները։

Իր կաղապարին նման մոխիր փչելով աչքերու մէջ՝ նոյն արդիւնքները կը յուսար ձեռք բերել, այսինքն բազում յաճախորդ և հարստութիւն։

Սակայն իր ներքինը չմոռ էր. չէր կրցած ճշդիւ դատել Շալիւս կոմսին ծանր վիճակը։ Ոչ հանած արիւնները, ոչ յոր սրուակները չկրցին հիւանդին զգացողութիւնն արթնցուցնել։ Անշարժ մնաց, միայն շնչառութեան խռկոտութիւնը քիչ մը թեթեւցաւ։

Վերջապէս վճռելով առթիէօրն յայտնեց թէ անմիջական հնարքներն սպառած էին, թէ «կիները» կենային վերադառնալ հիւանդին քով, և թէ ուրիշ ընելիք չէր մնար բայց միայն սպասել լուր գրած դեղերուն ազդեցութեան։

Այդ ընթացքի փառամոլին տեղ ուրիշ որ և է բժիշկ կամ պարզ մարդ պիտի զգածուեր անուշա այն նայուածքին զոր իր վրայ ուղղեց օրիորդ Մարգարիտ՝ երբ թոյլ արուեցաւ անոր կոմսին սենեակը վերադառնալ։ Առանց բնաւ արգահատանք մ'ըդալու՝ ըսաւ պարզապէս։

—Դեռ չեմ կրնար կարծիք յայտնել։

—Աստուա՛ծ իմ... մրմնջեց դժբաղդ աղջիկն, Աստուա՛ծ իմ, «ողորմէ ինձ...»։

Բայց արդէն տօրթէօրն իր վարպետին օրինակին հետեւելով միշտ, գնացեր վառարանին կրծներ էր։

—Հիմա, ըսաւ, խօսքը Պ. Քազիմիրի ուղղելով, քանի մը տեղեկութեանց պէտք ունիմ։ Առաջին անգամ է որ Շալիւս կոմսն այսպիսի արկածի մը կը հանդիպի։

—Այո՛, պարոն, գոնէ իմ անոր քովը ծառայելէս ի վեր։

—Չա՛ւ, մեղ նպաստաւոր պարագայ մ'է այդ։ Եւ ըսէք ինձ թէ ե՞ր բէք լսած էք գանգատիլը ղլխու պոյտէ կամ ականջի ըզզումէ...։

—Երբէք...։

Օրիորդ Մարգարիտ գիտողութիւն մ'ընել ուզեց, տօրթէօրը լռեցուց զայն ձայնով և ձեռքի շարժումով, և իր հարցաքննութիւնը շարունակեց։

—Շալիւս կոմսը չատակեր է, ոչ գեղեց ըմպելի չատ կը խմէ՝ հարցուց։

—Պ. կոմսը սակաւակերութեան հիւպատոսական գործերու քարտուղարներէն Բաղիպ պէյ։

Մանչեսթրի օսմ. պատուակալ դեր հիւպատոս կարգուեցաւ Մուսթաֆա էֆ։

ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆ

Դեհրանի օսմ. դեսպան Շէմսէդտին պէյի Ա. կարգի Մէճիտիէ արքունեաց։

Հրէարէն Թէքէրէ թերթէն արտօնատէր Եուսուֆ Սէլամի էֆ.ի Դ. կարգի Օսմանիէ արքունեաց։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՁԵՎՈՒՈՑՈՒՄ

Այս գիշեր, 27 ռամազան, Գատրը կէճէսի է։

—Կայս. Իրատէ մը կ'արտօնէ Աֆրէտ զրահաւորին Դուսպահ Ալի Բաղիպ պէյը, գործածել Դերմանիոյ կառավարութեան կողմէ իրեն նուիրուած Կարմիր-Արծուի Դ. պատուանշանը։

ՊԱՀԸՊԻՍԷՐԻ ԵՐԿՐԱՇԱՐԺԸ.— Երէկ Մախուլսէի Կէլիպոլու-չոգենաւով Պանտրմա մեկնեցաւ Պալըքէսէրի երկրաշարժին վիրաւորները դարմանելու համար կազմուած բժշկական մարմինը, իրեն հետ տանելով մեծաքանակ դեղ և վիրաբուժական գործիքներ։

ԿՐԵՏԷ.—Մանչեսթրի Գանտիոյ Թղթակիցը կը գրէ թէ Գանտիոյ գաւառին մէջ գտնուող քրիստոնեաները նեղութեան չդիմանալով հետզհետէ կը գաղթեն կը զրկիէն։ Անօթութենէ մեռնելու աստիճանին հասած 600 քրիստոնեայ Բալէօգ-սեր-թօ նաւահանգիստը հաւաքուած են, որպէս զի նաւ նստելով Յունաստան պիտի գաղթեն։ Ռուսիոյ փոխ-հիւպատոսը երկու օրէ ի վեր ուտելիք կը բաժնէ քրիստոնեաներուն. հիւանդները անգլիայի ծովային բժիշկները կը դարմանեն։ Դեռ մինչեւ այսօր ձիթենաստանները կ'աւերուին։

Պ. ՌԱՖՈՒ.— Երեւմտեան նախարարութեան նորընտիր խորհրդական Ռաֆֆի էֆ. երէկ, զլուխը ֆէս դրած նոյն պաշտօնատունը գնաց և դիւանները պտտելով աչքէ անցուց անոնց աշխատութիւնները և շատ գոհ մնաց։ Ռաֆֆի էֆ. ասկէ ուրիշ տասը տարի առաջ Պալիս եկ

ԿԱՐԴԱ՛Ն

Անոնք որ կը դասակարգեն ցնցղատապի (պոռշլիր) և հինգած սա նշանները հարբուխներէ

Զնայուած կամ զէշ դարմանուած հարբուխ մը շատ անգամ ցնցղատապի կը փոխուի, եթէ թոքախտի չդառնայ. երբեմն նոպաները այնքան ուժգին և յաճախակի կըլլան որ ամբողջ կազմը-ուածքը կը խանգարի. քունը գրեթէ անկարելի կըլլայ. զարկը անկանոն. ամենաթեթեւ պաղը կը կրկնապատկ ցաւերը։ Ցաճախ գնտակներ կը կազ-մուին որ շատնալով կը դոցեն թոքերը. երբ խուխ գոյանայ ոտքերուն ըշխինները կը քայքայուին և մեծաքանակ նիւթ կը կորսուի, խռոչներ յառաջ գալով. Հիւանդը կը հիւծի առանց ցաւ զգալու, յարատեւ մերամաղձոտութեան մը մէջ կիյնայ. իր թուքը, սկզբան ճերմակ, փրփրոտ և սատակի գոյն, տակաւ առ տակաւ գորշ կանաչկեկ գոյն մը կառնէ։ Իր կեանքը ուրիշ բան չէ բայց եթէ յամբ հոգեվարքը մը և կը մարի կատաբեալ վիճակցութեամբ։ Պէտք է զգուշանալ ուրեմն այն հարբուխէն որ կերկարի և որ մանաւանդ ցնցղատապի մը ծնունդ կուտայ։ Պէտք է արդիւնել չարիքը երբ տակաւին չէ ծանրացած և ամենէն լաւը սկիզբէն իսկ չնչին է զայն։

Խահուէլի դեղալ մը «Կուտռօն տը Կիյոտ» դեղալի մը չուրի կամ դործածուած ըմպելիին խառնուած, բաւական է շատ անգամ բժշկելու համար քիչ առնուազն մէջ ամենէն յատուկ հարբուխը և ամենէն հինցած փոդատապը։ Այսպէս կարելի է նոյն իսկ կասեցնել թոքախտը, որ արդէն բաւական յառաջացած ըլլայ։ Այս պարդապէս մէջ, կուտռօնը կը կեցնէ դնտակներուն քայքայումը, ու երբ բնութիւնը օգնէ, բուժումը շատ անդամ յուսացուածէն աւելի արագ կըլլայ։ Պարդ է սա և ճշմարիտ։

«Կիյոտ Կուտռօն»ով 30 տարիէ ի վեր, բազմաթիւ անյուսալի բուժումներ սատացուած ըլլալով, մէկ քանի մրցակիցներ, օգուտ քաղելով երբեմն անունի նմանութենէ, կուզեն իրենց արտադրութիւնը ծախել բուն արտադրութեան տեղ, խաբելով հիւանդը ի մեսա անոր։

Արդարեւ զանազան տեսակ կուտռօններ կան։

Ամենէն լաւ կուտռօն տուող եղեւնիները Նորվէկիոյ մէջ կը դտնուին և Մ. Կիյոտ իր արտադրութիւններուն համար կը դործածէ Նորվէկիոյ ամենէն մարուր կուտռօնը, հակառակ իր բարձր դինին. մինչդեռ յաճախ, ուրիշներ, խնայողութիւն ընելու համար վարնոց կուտռօններ կը դործածեն, որ չատ աւելի աման են բայց չին բուժեր։

Ուրեմն պէտք է, ցնցղատապը, հարբուխը և մանաւանդ թոքախտը և դիմադրաշնչութիւնը բուժելու համար, միմիայն և բացարձակապէս Կիյոտ կուտռօնը հարցնել դեղարանները և ապակի մը ապահովուիլ թէ դեղադործը Կիյոտ ճշմարիտ կուտռօնը կուտայ ձեզի։ Արդ, դիւրին է դիտնալ այդ բանը, նայելով թէ պիտակը կը կրէ՞ սա հասցէն Maison frère, 19 rue Jacob, Paris, ուր փոխադրուած է Մ. Կիյոտ 1869էն ի վեր. իւրաքանչիւր չիշ իր պիտակին վրայ կը կրէ հնարիչին ստորագրութիւնը E. Guyot, երեք գոյնով, մանիշակագոյն, կանաչ և կարմիր, շեղակի դրուած։

Այն դեղը կը դտնուի Պոսոյ և գաւառներու բոլոր դեղարաններուն մէջ։

Այս դեղին ուրիշ մէկ առաւելութիւնը, իր դինին չափաւորութիւնն է։ Եթէ նկատի առնուի թէ մէկ շիշ Կիյոթի կուտռօնով 12էն 15 լիտր ջուր կամ ըմպելի կը դործածուի, կը հետեւի թէ, ենթադրելով որ օրը մէկ լիտր ջուր կը խմուի, օրը հաղիւ մէկ դրչի դեղ պէտք է դործածել։ Յայտնի է թէ դիւրաբուժութեան հետ դինն ալ ծառայած է ժողովրդականացնելու այս դեղին դործածութիւնը։

7—26

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ. ԲԱՇԽԱՍՈՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՐԱՍՏ ԳՈՒՄԱՐ

906,000,000 ՖՐԱՆՔ

Տնօրէնութիւն յ՝Եւրոպա

Փարիզ, 16, Պուլվար տէ գիթալիէն. 1մ իր Լը Բէլթիէ փողոցի սեփական շէնքին մէջ

1845ին հիմնուած է ի վեր

Ապահովագրութեան վճռ. 1 Մէկտ— 133,000000

1895ի դրութեամբ

Ապահովագրեալներու վճարուած	87,000000
Հասոյթ	196,000000
Նոր ապահովագրութիւնք	661,000000

1896 յունուար 1

Աւանդք եւ անշարժ կալ. յ՝Եւրոպա	40,00000
Ցանկեալ դրամագլուխ	124,00000
Զրոյի ապահովագրութիւնք	4Մէկտ—141,00000

Տիեզերական ապահովութիւն

Շահաբաժիններու բաշխմամբ և ապահովագրեալներու վերադարձմամբ՝ ի դէպ մահու

Պայմանագրութեան նոր եղանակ

սկսեալ Առաջին տարւոյն լրանալուն պէս։

ԱՒԱՆԾ ՎԵՐԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ի մասին բնակութեան և ուղեւորութեան.

Հինգ տարի ետքը ԻՐԱՒՈՒՆՔ տալով ընկերութենէն փոխառութիւններու որոց գումարը նշանակուած է ապահովագրին մէջ։ աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ Տնօրէնութիւնն՝ Թուրքիոյ

183 ՃՈՒ. ՈՒ. ՀՈՒՍԻՍՕԼ ԵՒ ԸՆԿ.

Պոլսոյ ատ. Վ. իւ խան, Գալաթիա

ԹՐԻԱՆՏԱՖԻԼՕԲՈՒԼՕ ԵՂԸՍԱՐՑ ԸՄՊԵԼԵԱՑ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

Մոսթիպա-պէյ

Գալաթիա, ՄՈՍԿԱՆԷՆՃԱՄԱՏԷՍ, թիւ 69

Այն գործարանը, բացուած 1878ին, կը ծախէ ամեն տեսակ մասմիքա և տիւղ, դուտ խաղողի չինուած։

Թրիանտաֆիլօբուլօ եղբարց օղին, օժտուած հազուագիւտ յատկութեամբ ու ճաշակով, ախորժակը կը բանայ, ջիղերուն ուժ, և մտքին կորով կուտայ. Երբաճաչակ խմողներուն կը յանձնարարուի Թրիանտաֆիլօբուլօ եղբարց օղին, որ կը ծախուի գոյնուած և կոքուած չիշերով։

Դրսեւ. Բեյա Սաբ, Հելվեյիա, Պիգասա. Կասպրէսու գարեջրատուները, Բաբատօբուլօ, Բաբանասօբուլօ, Ֆրիյալի, Ֆրիսրգօս, Մարսիլիա և Տրմիքրաքօքուլօս սպարեզների վաճառատունները, Փարլապալի 65 և 170 թիւ ըմպելեաց մթերասոցները, Սրբքեմի Վասիլիատի և Զոգօ դարեղարատունները, Պալըք բարար Ֆիլէքսս և Լէվիասի խանութները, Լիմօն խպէլէսի Պէլիրնի մթերասոցը, Պէշիքթաշ Ասէսմի, Պագարի և Բանեռբուլսի խանութները։

COMP KUSSE

NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ԹՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈՒԵԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՄԵՐԻԿԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթական երթեւեկութիւնք

Դ., 3,15 Միտիլլի, Իզմիր, Պոդրան, Ադրամանդրա, յաւել 3ին յետ մթնջորէի։

Բ., 4,16 Սեվաստապոլ սուլորտոզակ, առաւօտեան 10ին։

Երք. 5,17 Տարտանէլ, Այնեղօզ, Մէլանիլ, Իզմիր յաւել 4ին յետ մթնջորէի։

Շ., 7,19 Իւէպլու. Սամսուն, Տրապիզոն եւ Պաժում առտուն յաւել 11ին։ 582

ՇՈՒՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՒԿԱ ԶՆ և ՄԱՔՈՒԹԱՆ

Ն. ԲԱՔԻ ԵՒ ԸՆԿ

Մարքիլիայէ և Պոռնօ-ի ջէլեա կոնդեսատորատէ քանով

ԺԱՄԱՆՈՒՄ

Փետր. 21 Մէնէրէլի Պալուտէն։

ՄԵՆՈՒՄ

Փետր. 22 Մէնէրէլի Մարսիլիա ուղղակի։

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաց ուղեւորութիւնն ի միասին առնելով,

Ա. կարգ 245 ֆրանք
Բ. » 175 »

Ո—ղղակի և ուրախ ուղեւորութիւն։

Նաւուղղեալ, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատար ԹԻՄՈԹԷՈՒ ԲՐՊՈՒԼ

575 Թօփխանէ, քարափին վրայ

ՖՐԵՏ. ԼԷՎԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.

ՇՈՒՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Հէլլէնոլ և Արէ-Իլէդ ֆէլէ- քանով

ընդհանուր երթեւեկութիւնք

Անուանք	Թանոյ	Անուանք	Թանոյ
Վիրդորիան	10500	Ֆլավիան	3500
Անամնեան	10500	Եսիբէրիքեն	3500
Էսդրիան	10500	Աբրաժ.ան	3000
Լանքասդրիան	9000	Այնէբրան	2500
Ֆիլատէլֆիա	9000	Արապիան	3500
Փոլսմիան	8000	Ամէնեան	2500
Ֆորնիան	8000	Անտալուզիան	2500
Գոսդոնիտն	8000	Ադրաշիքեն	2500
Ֆիրտինիան	8000	Էլսպիան	2000
Ֆալէնիան	370,	Մինեօ	800
Վալտնիան	3700	Սրբոդոս	800
Ֆլամինիան	3700	Լիսպոն	800
Ֆապիան	3500		

Ապրանքի տերերէն կը խնդրուի իրենց ապրանքն այլուր փոխադրելու կամ Զաթիոյ մաքսատունն հանելու համար իրենց հրահանգը ղրկել շոգենաւին ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ ԵՏՎԱՐ ԼԱՖՈՆԹԷՆ

Մէկմէտ Ալի փաշա խան, թիւ 1

Գալաթիա

Արտօնատէր Կ. Ա. ...

ՌՕՍԻԱ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

1881 Մարտ 20 ի Կայս. Իրատէով արտօնեալ Ընկերութեան կեդրոնատեղին Բեմբերսպուրկ Ընկերութեան ապարանքը, Մեծ Մորսքայա 37

Ապահովագրութեանց ճիւղեր ՀՐԴԵՀ.— ԿԵԱՆԳ.— ՓՈԽԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.— ԱՐԿԱՆԳ.

Ընկ. դրամագլուխ ամբողջովին վճարուած	10,000,000 ֆր.
Երաշխաւորութեան դումար	67,000,000 »
1895 ի հասոյթք	25,000,000 »
1881 էն ի վեր Ընկերութիւնը իր ապահովագրեալներուն վճարած է մօտ	100,000,000 »

Ընկերութեան քննիչ ի Կ. Պոլիս Ա. ՀԻՒՐՄԻԶ

Գալաթա, Քարաքէն վրայ (էն Մափսարան տեղը)

Ընդհ. Դործակալ Թուրքիոյ համար ԹԼՈՏՕՐ ԲԼԻԲԼԻՆ

ՖԻՐՖԻՐԻԹԻ ՔԻՆԻՆԻ

ԲԵԼԴԻԷԻ ՔԻՆԻՆԻ ՓԱՐՍԷՖԻԼՆԵՐԸ

QUININE de PELLETIER

Բոլոր բժիշկներուն կողմէ ընդունուած իր ազդեցութեան համար ընդդէմ գլխացաւերու, ջղացաւերու, տենդերու, կաթուածի, յօդացաւի, մաքմնոյ տկարութեան։ Մեծապէս ազդեցիկ են ընդդէմ ինֆլուէնցայի, կոլիբի, հարբուխի, ցրտառութեան։ Մէկ քարսիլն աւելի ազդու քան գաւաթ մը քինինն։

10 20 և 100նոց սրուակներ։

Իւրաքանչիւր սրուակ կը կրէ անունը սեւ տպուած . . . . PELLETIER

Կեդրոնատեղի Փարիզ, Վիվիէն փողոց, 8 և դիմաբոյր դեղարանները A.

ՖԻՒՆԱՐՏ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈՓԵՆԱՒԱՑԻՆ

Որ տարեւոր երթեւեկութիւն կը բնդունի Լիվերպուլ և Աբերեւլէյ դէպ

Անուանք	Թանոյ	Անուանք	Թանոյ
Ումբրիա	7718	Պոմնիա	4581
Եդրուրիա	7718	Սամարիա	3574
Ոլբիա	7391	Մարաթոն	2403
Ուրանիա	7268	Ադրիա	2393
Բաստոնիա	5587	Սարակոսա	2166
Ալէֆանիա	5547	Թարիֆա	2246
Գալիա	4809	Բալտիրա	2144
Ղինիա	4557	Թրինիտատ	1899
Ալէքսս	2113	Մորոքգոս	1855
Գէտար	1876	Ֆամանիա	12950
Եէրպուրկ	1614	Լուբանիա	1298
Դազարնիա	4845		

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՈՒՅ գործակատար Thomas C. Joly

Ալիքսիատրա խան, թիւ 401

Գալաթիա 571

Պիտի պահէք ձեր գոյնին գեղեցկութիւնն ու թարմութիւնը գործածելով մասնաւոր բրնձաւ ի

La VELOUTINE

CHes FAY, Parfumeur

PARIS, 9, Rue de la Paix, 9, PARIS

LONDON & LANCASHIRE FIRE

ԼՈՆՏՈՆ ԵՒ ԼԱՆՔԱՇԻՐ ՀՐԴԵՀԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1862ԻՆ

ԴԱՄԱԳԼՈՒԽ 2,127,500 ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻ

ԳՈՐԾԱԿԱՏԱՐ ՈՒՈԼԴԷՐ ՋԻՆՋԷԼ

Հէլլէի Խան, Թիւ 2—3, Վէյզէտ էսէրտ, Գալաթա

Առաջնակարգ Ընկերութիւն մէջ սա, իր առատաձեռնութեամբ, ճշդապահութեամբ և պատասխանատուութեամբ համբաւաւոր։

ՔՆՆԻ ԹԷՈՏՈՐ ՄԹԼՅԱՆՈՒ

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈՓԵՆԱՒՈՒ

ԸՆԴԴԷՄ ՀԲԼԻ, Կ. ՊՈԼՍՈՅ և Օրէասյէ

Անուանք	Թանոյ	Անուանք	Թանոյ	Անուանք	Թանոյ	Անուանք	Թանոյ
Ալպանս	1069	Իսմս	1497	Կոզս	1011	Մարմս	724
Ալէքթս	3607	Իսնկս	2936	Կրատես	1695	Մարէսկս	2273
Անսէլս	1541	Իսրսս	895	Լիրս	775	Մարգէլլս	3709
Արիսսդս	2377	Տիտս	481	Լիտալիս	1584	Միլլատս	3557
Գասանս	1822	Տսմիսս	937	Լիտտու	3720	Մլլիս	1057
Գրոտրինս	1264	Տուրս	2358	Լսրպոլիս	3600	Սանդէկալլս	1735
Գրամս	1076	Տրարս	1733	Լուսպէր	596	Սուրլ ս	2419
Գրիանս	841	Տրնամս	504	Իսկս	2354	Նէրս	1083
Գլասգոս	4431	Էպրս	2461	Իտանս	5540	Ոլիս	4100
Դէլլս	1671	Էլսսրատս	1540	Ձիրնս	1080	Սնեարիս	4036
Գալրիսս	1337	Էրատս	1481	Դէլսս	1053	Սրլատս	1335
Գամէս	1244	Ֆրտս	954	Դսրբիս	2357	Բալէրմս	1057
Գաղս	1094	Փրէսանտ	1828	Քսպս	1700	Բսլս	510
Գրրաս	2729	Ֆլասգսգս	849	Լէս	1054	Գրանթս	2229
Սրսէրս	1834	Ֆլասչրսրս	4582	Լէբանս	2272	Գսլսթուրնս	2396
Դլիս	2697	Գալլէս	3060	Լիվսրսս	1643	Եէտս	1850
Հսլսրատս	4235	Կրդատս	1243	Լսրէսսրս	3191	Հէրս	1200

Պատանս շոգենաւը, նաւապետ Հէյդ, ընդհանուր վաճառքով Հբլէն հոս հասած պարպած և Օտէսա ուղեւորած է։

Էպրս շոգենաւը, նաւապետ Ուտ, ընդհանուր վաճառքով Հբլէն հոս հասած է։

Լսրէնցս շոգենաւը, նաւապետ Ուիլ, ընդհանուր վաճառքով այժմ կը բեռնաւորի ի Հբլ և ամբոյս 11ին պիտի մեկնի ողղակի Պոլիս գալու համար։

Դիմել առ գործակալս Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆՏ ՐԻԶՕ

Թիւ 17—18, Քիւչիւք Միհէթ խան, Գալաթա

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՅԻ

ԿԻՐԱԿՆՕՐԵՍՑ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՅՑ

1897 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 12ԷՆ ՍԿՍԵԱԼ ՄԻՆՉԵՒ ՅՆՈՐ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ

Վասֆրէն ԷՍԷՂ ՇՐՋԵՆԱՐ

1 15 ԵՆմ. Մզպ. Պէօյր. Թրպ. Ենք. Մրկ. Ր. Հս. Պէպ. Արնք.Դրչ. Օրթ. Պէշիր.
1 15 Պէպ.Արն.Դրչ.Օրթ. Պշր.
1 15 Գնտ.Վնք.Զնկ.Պէյլ.Գգկ.
1 40 Պէյգ.Բշպ.Զպգ.Գնվ.Ա.Հս.Գնտլ.Վնիր.Զէնկ. Պէյլ.Գգկ. Պշր.
2 30 Պէյր. Բշպ. Ենք. Գնվ. Պօյմ. Ր. Ա. Հս. Գնտլ. Արնվք. Վնք. Զնկ. Պէյլ. Գգկ. Պշրթ. Գպկշ.
2 30 ԵԷսմ. Մզպ. Պէօյ. Թրպ. Եէնք. Սթ. Մրկ. Պօյմ. Ր. Հիս. Պէպ. Արնվ. Գրչ. Օրթ. Պշէ.
3 15 Եսմ.Մէզ.Պէօյր.Թրպ.Պէյր.Բշպ.Զպգլ.Գնվ. Ա.Հ.Գնտ.Վնր.Զնկ.Պէյլ.Գգկ.Իս.
3 30 Ր. Ա. Գվ. Ենմ. Մզպ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. Սթն. Մրկ. Պօյմ. Ր. Հս. Պէպ. Արնվ. Դրչ. Օրթ. Պշկ.
5 — Ենմ.Մէզ.Պէօյր-Թրպ.Ենք.Իսթ. Միրկ.Պօյմ. Ր.Հս.Պէպ.Արվ.Դրչ.Օրթ.Պշկ.
5 30 Պէյգ. Բշպ. Զպգ. Գնվ. Ա Հիս. Գնտ. Վնր. Զէնկ. Պէյ. Գգկ Պէշիրթաշ
5 45 Ենմ.Մզպ.Պէօյր.Թրպ.Պէյգ. Ենք. Սթն. Գնվ. Պօյմ. Ր.Հս. Պէպ. Արնվ. Դրչ.Օրթ.Պշր.
7 15 Ենմ,Մզպ,Պէօյր,Թրպ, Պէյր,Ենք,Մրկ, Ր,Հս, Պէպ, Արնվք,Գրչ. Պէյլ. Օրթ. Պշր, (Պէյթզգի գիրզար շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)
7 45 Պէյգ, Բշպ. Ենք, Գնվ. Մրկ, Ր.Ա.Հս, Գնտ. Պէպ.Արն. Վնր Զնք,Պէյլ,Օրթ, Գգկ, Պշկ.
8 30 Ա.Ր,Գվ,Ենմ.Մէզ.Պէօյ. Թրպ.Պէյր.Բշպ Զպգ. Գնվ.Ա.Հս.Գնտլ.Վան.Զնկ.Պէյլ.Գգկ.Իսկ.
9 — ԵԷսմ, Մէզ, Պէօյ, Թար, Ենք. Սթն. Մրր. Ր.Հիս.Պէպ.Արնվ.Դրչ.Օրթ.Պշր.
9 45 Ենմ, Մէզպ, Պէօյր, Թրպ, Պէյր Ենք. Գնվ. Ա.Հս. Գնտլ. Վնր.Թրպ.Պէյլ. Գգկ. Իսկ.
10 15 Ենմ.Մզպ,Պէօյր.Թրպ.Եէնք. Միրկ, Ր. Հիսար Պէպ. Արնվ. Դրչ,Օրթ. Պէշկ.
10 15 Պէյգ-Ենք-Գնվ-Ա.Հիս. Զնկ-Պէյլ.Պշր. 34
10 15 Ա.Հս.էն ուղ.կամուրջ ուր.օրերը10 50ին 44
10 35 Գուզկ. լրացի Ուր. 4.
11 — Գգկ.էն ուղղակի կամուրջ բացի Ուր.է 2
11 10 Վնք.էն » » » » 33

(Բոյնի էրէսի օրերէն) Եւրոպական եղբէրն Կոնսթէ ԷՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ ՇՐՋԵՆԱՐՈՅ ԵՐԷԲԷՆԻՆ

ժ. Վ. Բ.

1 15 Եսմ. Մզպ. Պէօյր. Թրպ. Ենք. Պօյմ. Ր. Հիսար պիտի հաղորդակցի 39
2 30 Եսմ.Մզպ.Պէօր. Թրպ. Ենք. (Ենք. պիտի հաղորդակցի) Պէշիկ. 40
3 15 Եսմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Պէյգ. Բշպան. Զպգ. Գվ. Ա. Հիս. Գանտ. Վնք. (Վնք. պիտի հաղորդակցի Ուր.ները Վնք.Զէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Պէշ.) 45
3 30 Ր. Ա.Գվ. Եսմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. Իսթ.Մրր.Պօյ.Ր.Հիս.Պէպէր Պէպ.պիտի հաղորդակցի ուր. Արն. Դրչ. Օրթ. Պշր. 46
5 — Եսմ. Մէզ.Պէօյ.Թրպ. Ենք. Սթն-Մրկ. Պօյմ Ր. Հիս. Պէպ.Ք (Պէպէրի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) ուր. Արն. Դրչ. Օրթ. Պշր. 39
5 45 Եսմ. Մզպ. Պէօյր. Թարպ. Պէյգ. Ենք.Սթն.Գանլ.Պօյմ. Ր.Հս. Պէպ. Արն. Դրչ. Օրթ. Պշ. 38
7 — Եսմ.Մէզ.Պէօյ.Թրպ. Պէյգ.Ենք.Մրկ.Ր. Հս.Պէպ. Արս. Դրչ. Պէյլ. Օրթ Պէշիթ. (Պէյգզզ Զիր-զար շոգ. հետ պիտի հաղ.) 21
8 — Ա.Ր.Գվ. Եսմ.Մզպ.Պէօյ.Թրպ.Սոր.Սթս. Պօյ.Ր. Հիսպէպ. Արն. Դրչ.Օրթ. Պէշկ. 46
10 15 Եսմ. Մզպ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. Մրկ.Ր.Հ. Պէպ.Արն. Սրթ.Պշ. 32

Երեկոյեան Կամուրջ Էնքոլ շրջենաւ

1 45 Ենք.Սթն.Մրկ.Պօյմ. Ր.Հ. Պէպ. Արն. Դրչ. Օրթ.Պշր. 34
3 — Ենք.Սթն.Մրկ.Պօյմ.Ր.Հ.Պէպ.Արն.Դրչ.Օրթ. Պշր. 18

Պուլգարեն Կամուրջ Էնքոլ շրջենաւ

1 15 Պէպ.Արն.Դրչ.Օրթ. Պշր. 21
2 — Ր.Հիս. Պէպ. Արն. Դ.չ. Օ.թ. Պէշր. 31
2 45 Պէպ. Արնվ. Դրչ. Օրթ. Պէշր. 3
3 30 Պէպ. Արն. Դրչ. Օրթ. Պէշ. 18
4 5 Պէպ. Արն. Դուր. Օրթ. Պէշ. 33
4 45 Պէպ.Արն.Դուր.Օրթ.Պէշ.Դպ բացի ուր. 32
5 50 Պէպ.Արվվ.Դրչ.Օրթ.Պրթ. բացի ուր.է 34
10 15 Պէպէքէս ուղղակի՝ ժամուրջ 45

Առիկոն եղբէրն Կամ Դէլ ԷՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ ՇՐՋԵՆԱՐՈՅ

1 15 Գնտ-Վնք-Զնկ-Պէյ Գգկ- 32
1 40 Պէյգ-Բշպ.Զպգ-Դա.Ս-Ա-Հիս-Գնտ- Վան. պիտի հղ. Ուրբ. Զնկ-Պէյլ- Գգկ. Պշ. 43
2 15 Պէպ. Վնք- Զնկ- Պէյլ- Գգկ- Պշր- բացի Ուրբաթէ 33
2 30 Պէյգ. Բշպ. Եէր, Գնվ. Պօյմ. Ր. Ա. Հիսար Գնտ. Արն. Վան. Զէն. Պէյլ-Գուզ-Պէշ-Գապանաշ 19
3 30 Վնք. Զնկ. Պէյլ. Գգկ. Պշկ. Գպշ. 45
3 45 Պէյգ. Բշպն. Զպգլ. Գնվ. Ա. Հ. Գնտլ. (Վնք. պիտի հաղորդակցի) ուրբաթ օրերը Պէյլպ. Գգկ. Պշր. 45
4 30 Վնք. Զնկ. Պէյլպ. Գգկն. Պշր.բացի ուր. 40
5 30 Պէյգ.Բշպ.Զպգ.Գնվն.Ա.Հս.Գնտ. (Վնք.էն կը հաղորդակցի) Ուրբաթները Զնկ.Պէյլ. Գուզ. Պշր. 44
6 10 Վան. Զէնկ. Պէյլ. Գգկ. Պշշ. բացի ուր. 4.
7 30 Պէյր. Բշպ. Ենք. Գնվն. Մրկ. Ր. Ա. Հիս-Գնտլ- Պէպ.Արն.Վնր.Զնկ-Պէյլ-Օրթ.Գգկ-Պշր. հինգշաբթի օրերը Օրթ.Պշր. հաղ դիպելէ զատ Իսկիտարը ալ պիտի հանդիպի 19
9 — Մէզ.Պէօյր-Թրպ-Պէյգ.Բշպ.Զպգլ.Գնվ.Ա.Հ. Գնտ. Վն. Զնկ. Պէյլ. Գգկ. Իսկ. 18
10 15 Պէյգ-Ենք.Գնվն-Ա.Հիս. Զնկ-Պէյլ.Պշր. 34
10 15 Ա.Հս.էն ուղ.կամուրջ ուր.օրերը10 50ին 44
10 35 Գուզկ. լրացի Ուր. 4.
11 — Գգկ.էն ուղղակի կամուրջ բացի Ուր.է 2
11 10 Վնք.էն » » » » 33

(Բոյնի էրէսի օրերէն) Կամուրջէն Մարդոպան Եէնէ-Եէյոլ շրջենաւոյ ժամերը

2 50 Պէշ. Օրթ. Գրչ. Արվ. Պէպ. Ր.Հիս. Մրկ Ենք. Թրպ. Պէօյ. Մզպ. Ենմ. 39
3 30 Գապ, Պշր. Գգկ- Սրթ. Պէյլ- Զնկ. Արնվ-Գնտ-Ա-Ր-Հս-Գնվ-Մրկ- Ենք-Բշպ-Պէյզզվ Թրպ. Պէօյ. Մէզ. Եսմ. 21
4 — Պշր.Օրթ.Գրչ.Արն.Պէպ.Ր.Հս.Պօյմ. Սթս. Ենք.Թրպ.Պէօյ.Մէզ.Ենմ։ 38
5 15 Գապ.Պշր.Գգկ.Պէյլ.Զնկ.Վնր.Արնվ.Գանտ. Ա.Ր.Հս.Գնտ.Հուպուզ.Բշպ.Պէյգ. 19
6 — Գապ.Պշր.Սրթ.Գրչ.Արն.Պէպ.Ր.Հս. Մրկ. Ենք. Պէյգ.Թրպ.Պէօյ.Մէզ.Ենմ.Գգկ.սեր 40
7 — Պշ.Սրթ. Պէյլ. Զէնկ. Արն.Գնտ. Ր.Հս. Պօյմ.Գնվ.Ենք.Պէյլ.Թրպ. Մէզ. Պէօյ։ 18
7 40 Պէշիթ. Սկիտ.
8 30 Պշր.Սրթ.Արնվ. Պէպ.Ր. Հիս.Մրկ.Ենք. Թրպ. Պէօյ. Սպպ. Եէսմ. 32
9 45 Պէշ. Սրթ. Գրչ. Սրվ.Պէպ. Ենմ. զայող շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի 45
10 5 Պշր.Պէ.ս. Ր.Հս. Պօյս.Մրկ.Սպս. Ենք. Թրպ.Պ ...թ. Մէզ.Սսրմ. ուր. Սրթ • Արն • 40
10 45 Պ. Պ. Ր.Հս. Պօյ . Մրկ, Սթս, Ենք, Թրպ, Պր. Ս.զպ. Սսս. 46
11 30 Սր.Թրպ.Պէօյ.Մէզ.Ենմմ. (Ենք.է Բշպ. Պէյգ. զայող շոգ. հետ հաղորդակցիլ 45
11 40 Պէպ.Ր.Հիս.Պօյս.Մրկ. Սթն. Ենք. 34

Կամուրջէն Պէպէք Եէրէնէկոյ շրջենաւոյ ժամերը

3 30 Ուլղակի Պէպէք 33
4 10 Ուղղակի Պէպէք բացի ուրբաթէ 32
10 35 Պշր.Սր.Գրչ.Արն.Պէպ. Գնտ.Ա.Ր.Հս.Պօյմ. Դպ.Ենք. Բշպ. Պէյգ. բացի ուր. 19
11 15 Գապ.Պշր. Սրթ.Գրչ.Արն.Պէպ.Ր.Հ.Պօյն. Ենք. 18
11 45 Պշր.Սրթ.Գրչ.Արն.Գնտ-Ա- Հս. 21
12 15 Պշ.Սրթ.Գրչ.Արբվ.Պէպէք. 32

Կամուրջէն Առիկոյ եղբէր Եէրէնէկոյ շրջենաւոյ ժամերը

3 20 Իսկ.Գգկ.Պէյլ.Զէնկ.Վնք.Գնտլ.Ա.Հ. Գնվն. Զպգ. Բշպ.Պէյզզզ 44
4 — Ուղղակի Վանիքէոյ բացի ուրբաթէ 40
4 50 Պշր.Սրթ. Պէյլ. Զնկ. Պէպէք բացի ուր. 34
5 40 Ուղղ կի Վանիքէոյ բացի ուրբաթէ 45
8 45 Պշր.Գգկ.Պէյլ.Զանկ.Վաբ.Գնտ.Ա.Հիս.Գնվն. Զպգլ.Բշպ. Պէյգ. 34
9 30 Պշր.Գգկ.Պէյլ. Զէնկ. Վանք. Գնտ. Ա.Հ. Ուրբ. օրերը 20 վայրկան վերջը 42
10 15 Իս, Գուզկ. (բացի ուրբաթէ) 42
10 20 Պշ.Գգ. Գնտ. Ա.Հս.Գնվ. Զպգ.Բշպ. Պէյգ. Մէզ. Ր.Ա. Գապվաներ 39
10 30 Պշր. Պէյլ. Զէնկ. Վնք. Ուրբ. օրերը 20 վարկեան վերջը Գպ.Գգկ. Գնտ. Ա.Ր.Հս. Պօյմ.Գնվն.Ենք.Բշպ.Պէյգ. 33
10 40 Իսպտ Գգկ. (բացի ուրբաթէ) 21
1 — Պ. Բ.Գգկ.Պէյլ. Զնկ. Վանք.Գնտ.Պէպէք բացի ուրբաթէ 38
1 20 Գնտ.Ա.Հիս.Գնվ.Զպգ.Բշպ.Պէյգ. ուրբաթ օրերը Գ.Գվ.Ուլնեռեզ 44
2 — Պէշ. Գուզկ. Պէյլ. Զէն. Վան. Արնվ. 33

Ամանակ Ամանակ

Վասֆրէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Վասֆրէ
— —	6 15	— —	7 5Պշ.Գգ.
— —	6 50 Պէշիկ.	— —	7 40 Պշկ.
— —	7 55 Պէշիկ.	— —	8 20
— —	8 50ենգ.Պշ.	— —	9 —
1 30	9 35	1 50	9 40
2 —	9 45 Ֆէրպ.	2 30	10 15 Գգկ.
2 40	10 — Պէշիկ.	2 45 Գգկ.	10 30 Ֆէրպ
3 10	10 35 Գգկ.	3 20 Վոսվոր	10 40 Գգկ.
3 30	11 — Գգկ.	3 30	11
3 45 Ֆէրպ.	11 — Ֆէրպ.	4 —	11 25 Գգկ.
4 —	11 20	4 30 Ֆէրպոթ	11 30 Ֆէրպ
4 30	12 —	4 35	11 50
5 —		5 — Գգկ.	12 15
5 15 Ֆէրպ.		5 40 Պէշիկ.	
5 30 Ա.Հիկ.		5 45